

NAROČNINA

Celoletna \$2.—
 Polletna \$1.25
 Chicago celo leto \$2.50
 Inozemstvo \$3.00

SUBSCRIPTION

One Year \$2.00
 Half Year \$1.25
 Chicago one Year \$2.50
 Europe \$3.00

PISARNA

1849 W. 22nd St.
 Chicago, Ill.
 Telephone: Canal 98.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

Nesloga tlači

Naslikal
 J. J. JERICH

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1910, AT POST OFFICE AT CHICAGO ILLINOIS, UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

VOLUME VI. LETO

SREDA 15. SEPTEMBRA 1920.

ŠTEV. (No.) 51.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Bureson, Postmaster General.

TEDENSKI POLITIČNI PREGLED

KONFERENCIA ZAVEZNIKOV.

Ministrski predsednik vseh zaveznih držav so zopet zbrani na važni konferenci v Parizu.

Pri prvi seji te konference prečital je francoski zastopnik protest jugoslovanske vlade proti razglasitvi neodvisne države Reke po D'Annunziu. Enako je tudi papeški delegat za Reko uležil pri zavezniški konferenci protest Vatikana proti določbam D'Annunzijevim glede vere in cerkve.

PREMOGARSKA STAVKA.

Predsednik Wilson zavrgel je zahteve premogarjev, ko so zahtevali, naj se skliče na novo komisija, ki naj določi plače premogarjev. Predsednik Wilson je utemeljil svoj odgovor s tem, da je storil vse, da bi zadovoljil obe stranki. Vendar pa smatra nastop delavcev napravilnim, ker niso držali pogodbe, katero so sprejeli.

STAVKA POULIČNIH ŽELEŽNIČARJEV V BROOKLYNU.

Že pretečeni teden so zastavkali železničarji počestnih železnic v Brooklynu. Zažgali so več "kar", v katerih so spali stavkokazi. Ubita sta bila pretečeni četrtke dva delovca. Ko je nastal ogenj v "ššupi", to je na postaji, pribežalo je na ulico več kot 250 mož, vsi stavkokazi, ki so spali v "ššupi". Mr. Mahon, predsednik mednarodne unije počestnih železničarjev je prihitel iz Detroita v Brooklyn, da bode skušal doseči sporazum.

IRSKA.

McSweeney, župan mesta Cork na Irskem, ki je zaprt v angleški ječin in je na smrtni postelji radi stavke za lakoto proti vladi, je še vedno živ danes ko to pišemo, dasi se posti že 31 dni. Oslabel je že popolnoma. Kolikor bolj se pa blija ta mučenik za svoj narod svoji smrti, toliko večje je razburjenje med ljudstvom. Te dni je dobil tajnik za Irsko Greenwood pismo, v katerem se mu sporoča, da za slučaj, da umre McSweeney, bode on sojen od Sinn Feinskega sodišča radi umora in najbrže tudi obsojen in ako bode obsoden, naj ve, da ga čaka gotova smrt.

BOLJŠEVIKI SE MAŠČUJEJO.

Poroča se iz Rusije, da je Boljševiška vlada prejela deset višjih bivših avstrijskih poveljnikov časnikov in še naslednjih tisoč bode zaprta kot maščevanje za preganjanje in smrt mažarskih boljševikov. Ti časniki so baje časniki, ki so še ostali v Rusiji.

Iz Washingtona poroča Jugoslovansko poslanstvo, da je 24. avgusta na povratku iz Bukarešta Francoski maršal Joffe došel v Belgrad in tam ostal nekaj dni.

VELIKA SPREMENBA V MEKSIKI.

Od kar je padel Carranza in z njim prostozidarstvo, prenovlja se Meksiko z občudovanja vredno hitrostjo. Kakor človeško telo, katero se znebi more krvose, tako se zdi, se je oddahnila nesrečna Meksiko. Je vse zastoj! Kjer je brezverski fanatizem, tam je prav gotovo posirovelnost, tam ni reda, tam ni napredka, tam je tema. Sedaj ko je ta mora padla, sedaj se je pa vse spremenilo na bolje. Potovanje je varno in udobno. Ropi in umori so pojenjali. V mesta in vasi se useljuje zopet mir in edinstvo. Cerkev se zopet polnijo. Šole so redno obiskovane, trgovina se je dvigla.

MEKSIKA SE DVIGA.

V Meksiki se je ustanovila nova katoliška stranjka, ki bode nekaka S. L. S. za Meksikance. Prostozidarstvo je popolnoma zaigralo za sedaj z nesrečnim njih voditeljem Carranzom. Siromak je preganjal katoliško cerkev. Pod smrtno kaznjo je bilo prepovedano duhovnikom maševati in spovedovati. Mislil je, da bode s tem zadal smrtni uradec katoliški cerkvi. Toda danes? Katoliki Meksike se dvigajo. Carranza pa že gnjuje v grobu umorjen. Bil je ustreljen ponoči, ko je spal. Kdo ga je ustrelil se ne ve (?). Tako legajo v grob vsi sovražniki "Nazarejca" drug za drugim. Nazarejca pa le zmaguje naprej. Mr. Konda, vrjameš to?

NOVA ZMAGA DELAVSTVA.

V Cincinnati, O., je tvrdka Procter in Gamble oklic na svoje delavstvo, da bodo trije zastopniki delavstva vedno direktorji tvrdke. Te tri zastopnike si mora delavstvo samo izvoliti. Delavstvo si naj izvoli v vsa ki petih tovarn tvrdke po tri zastopnike in izmed teh petnajstih, bodo trije izvoljeni v direktorat. Imeli bodo popolno pravico, kakor vsi drugi direktorji.

AMERIŠKI POSLANIK IN K. OF C.

Poroča se iz Pariza, da je ameriški poslanik Mr. Wallace v Parizu priredil slavnostni večer K. of C. in pri tej priliki je imel značilen nagovor, kjer je rekel med drugim: "V najnovjših skrajno prijateljskih razmerah, ki vladajo med Združenimi državami in Francijo je ta Vaš obisk nekaj izvanredno razveseljivega. Jaz Vam častitam na izbornem nastopu, s katerim se nastopali povsodi, kjer koli ste bili."

\$20.000 DRAGI BIK ZGOREL

V Elgin, Ill., je strela udarila pretečeni teden in ubila bika, ki je bil cenjen na \$20.000. Strela je namreč vžgala hlev, kjer je vsa živina zgorela.

SLOVENSKI TRGOVCI OGLAŠAJTE SVOJA PODJETJA V "EDINOSTI".

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE

V TRSTU NOVI NEMIRI.

Poročila prihajajo vsaki dan, da v Trstu zopet vse vre. Vsaki dan se vrše kje v mestu napadli divjih Italijanov na slovenske trgovine ali slovenska podjetja ali tudi na posamezne Slovence, tako da so vsi Slovenci v Trstu v vedni smrtni nevarnosti. Pretečeni črtek so bili počestni boji med Italijani in Slovenci posebno hudi. Več Slovencev je bilo zopet ubitih in veliko ranjenih. Vse slovenske banke so že uničene in vsa podjetja opustošena.

OSEM HABSBUŽANOV OBUBOŽANIH.

Nekdaj tako mogočni Habsburžani hite z naglimi koraki svojemu banke rotu nasproti. Vsi so razkropljeni po celem svetu in so izgubili vsa svoja posestva in deloma tudi vse svoje premoženje. Tudi ta družina more svojo nesrečo pripisovati samo maščevanju božjemu nad krivicami, katere so storili. V našem listu smo priobčili brošuro o smrti Franca Ferdinandanda. Tu se vidi, kaj so ti presitni nemčurski fanatiki počeli z ubogorajsko Čehinjo Kotek, kako so jo preganjali in koliko grenkih ur ji povzročili. Grofinja sicer ni več živa. Bog je bil pa še živ, ki maščuje njeno smrt in njene solze.

V Parizu zboruje prav komisija za odškodnino, katero naj dode rane države od premaganih srednjih držav. Pred vsem se je Rumunija pritožila, da je dobila veliko premalo. Ba je je Srbija dobila desetkrat več, kakor Rumunija. Rumunska vlada trdi, da jo je stala vojna 30 milijard lejev, to ne kako milijard dolarjev.

POLJSKA ZMAGA.

Poljska zmaga je naravnost uničevalna za ruski boljševizem. Da, se že vidi! Poljska je drugič v zgodovini rešila Evropsko civilizacijo in krščanstvo. Se že vidi, da je bilo providencijelno, da so Poljaki naredili napako, katere bode najslavnejši čin Poljske v njeni zgodovini. Poročila namreč prihajajo, da je imel poraz boljševiške armade na vojaštvo toliko vpljiv, da so začeli kar trumoma zapuščati rdeče bojne vrste in se vračati domov. Nad en milijon jih je že do sedaj pobežnilo od vojske. Boljša disciplina je na jugu, kjer se bori general Wrangel. Tam

Mistr Trotzky se je baje odpovedal vrhovnemu poveljstvu ruske vojske. Prav tako kakor rajniki car, samo da rajniki car ni bil tako oblasten, kakor je bil Mistr Bronstein.

Varuj se človeka, ki ti vedno ponuja svojo "častno besedo". To je samo znamenje, da je sploh nima.

Dobro ime je boljše kakor denar. Zato ga pa toliko ljudi izgubi ko hite za denarjem.

šteje armada še 140 tisoč. Tudi general Kuropatkin, boljševiški general v Kavkazu, ima nekako 25 tisoč broječo vojsko skupaj.

Proča se, da Amerika podpira generala Wrangla.

Najnovjša poročila pa poročajo, da je bil Wrangel, potolčen in da je bila njegova armada učena. Tako da je sedaj težko vedeti, koliko je resnice in kje je resnica. Posebno sumljiva so poročila o porazu generala Wrangela zato, ker prihajajo izključno iz Berolina.

KAJ SO SOKOLI V JUGOSLAVIJI?

V Ljutomeru je bil davno že in vendar ne še tako davno, je 30. maja t. l. Sokolski naraščai šolarjev te telovadil mej sv. mašami tako, da otroci niso spolnili svoje verske dolžnosti. Prijeti radi tega in posvarjeni od kateheta so našli v svojih "vernih" sokolskih stariših zaslombo. Kar 21 očetov se je pritožilo proti katehetu na učno oblast in svoj protest vtlemeljilo s sledecimi besedami: "Ako so naši otroci zamudili v nedeljo mašo, jih ne pustimo za to preganjati, ker v nedeljo ni obljatne (ukazane) šolske svete maše."

Toraj, čuj krščanski svet! Za Sokole in njihov naraščaj ni nedeljska sv. maša obljatna! — G. Zupan, kaj pravite na to?

ZAVOD SVETEGA JERONIMA V RIMU.

Poroča se, da bode zavod svetega Jeronima v Rimu pripadal Jugoslaviji. Jugoslovanska vlada je napravila vse potrebne korake pri italijanski vladi, da to doseže.

NEODVISNA DRŽAVA REKA.

Za 12. septembra se je pripravljala "der dumme August", D'Annunzio, da bode z velikimi slovesnostmi razglasil novo neodvisno državo: Reka. Toda kakor poročajo iz Rima, je baje iz Pariza nekaj izvedel, kar mu ni posebno všeč, zato je pa to naredil že 9. septembra toraj 3 dni prej.

No, tako! Sedaj pa ima Jugoslavijo! — Da, ko bi bil kdo drugi to naredil! Ko je pa "der dumme August" pa ni nevarnosti.

ZEMLJA SE ŠE TRESE.

V Italiji se še vedno ponavljajo postresni sunki. Čelo kralj sam je bil v nevarnosti, ko si je ogledoval porušeno cerkev. Ravno je stal pod obokom, ko je začel odpadati omet. V tem se je zopet zemlja stresla in cel strop je padel na tla. Kralj je takoj odskočil, ko je začel omet odpadati in se tako rešil gotove smrti.

JUGOSLAVIJA NA POMOČ POLJSKI.

Jugoslavija bode šla na pomoč Poljski za slučaj, da bi Boljševiki hoteli narediti proti ofenzivo na Poljake in jim vzeti, kar so Poljaki dobili zadnje tedne.

ŠIRITE LIST "EDINOST".

IZ KATOLIŠKEGA SVETA.

KATOLIŠKI ŠVICARJI.

V Švici katolicizem izvaredno dobra vspeva in napreduje. Tako je bil na pr. leta 1860 v Zurichu samo 2,547 katoličanov, leta 1870 jih je bila 3,377. Danes ima Zurich 208 tisoč prebivalcev in od teh jih je 70 tisoč katolikov.

Leta 1919 se je pomnožila organizacija Unija Katoliških Delavcev na 43 podružnic z 321,000 člani.

KATOLIŠKA INTERNACIJONALA.

Velikanski in dalekosežni bodo vspehi orlovskega tabora. Kakor smo že sporočili našim čitateljem se je na tej taboru sprožila trdi misel o katoliški dijaški internaciji, to je o zvezi vseh katoliških dijakov celega sveta. To gibanje je katoliško časopisje vsega sveta predložilo svojim katoliškim dijakom v sveta in vse ga pozdravlja. Iz te ideje se ja pa porodila druga, še večja ideja namreč o katoliški internaciji, to je zveza vseh katoličanov sveta v eno, stransko, kakor je bila na primer socijalistiška, rdeča internacija pred nekaj leti, ki spojevala vse rdečkarje sveta v eno, tako naj katoliška internacija spoji vse, kar je katoliškega v eno velikansko organizacijo. Tako so te dni zborovski v Hague katoliški pristaši mednarodnega jezika "Esperanto". In tu se je pa porodila ta velika ideja, ki je zopet našla jako prijaten odmev po celem svetu. Vse katoliško časopisje je idejo pozdravilo in vse se ogreva za njo.

VELIKA NARODNA KATOL. KONVENCIJA.

Te teden se vrši v Washingtonu velika narodna konvencija vseh karitativnih organizacij cele Amerike. Na tisoč delegatov je navzočih iz vseh delov Amerike.

Konvencija ima namen najti načine in sredstva, kakor se bode moglo karitativno delovanje katoliških organizacij Amerike spopolniti, da se bode še več vspehov doseglo.

Nadškof Mannix iz Australije, ki je prišel domovino Irsko, da bi pomagal svoji nesrečni domovini do zmage, je doživel veliko razočaranje. Angleška vlada ga je vzela s parnika s silo in ga odvedla v London. Potom diplomacije je pa pritisnila na Vatikan, da je Sv. Oče sam izrazil svoje željo, da naj popusti, ker se vlada noče udati. Kdor hoče dandanes krivico delati, treba samo, da je močan. Kakor v srednjem veku, velja tudi dandanes pravica močnejšega. To seveda se bode maščevalo.

ŠKOFJE ZOPET ZBORUJEJO.

Te dni so zborovali škofje, ki so glavni uradniki Catholic Welfare Councila iz Washingtona. Zborovali so v Chicago v Vseučilišču Lojola. Glavni odbor je pripravil vse potrebno za ležno zasedanje vsega ameriškega episkopata, ki bode 22. do 24. septembra.

IZ SLOVENSkih NASELBin.

Johnstown, Pa. — Mr. Andrej Tomec nam je poslal odstavek pisma, katerega je dobil od svoje sestre: Kočevje 23. julija 1920.

V prvi vrsti najiskrenejša hvala za vse, kar si mi poslal. Prejela sem vse: denar, slike, obe pošiljki lista "Ave Maria" in "Edinosti". Tisočkrat Bog povrni za vse!

List "Ave Maria" je, kolikor sem ga brala, res lep list. Prav zelo mi ugaja. A obenem tudi uvidim, da se ameriški Slovenci lepo dvigajo na stopinji omike n kulture. Le tako naprej.

Tu pri nas v Jugoslaviji živimo kot prej. Seveda draginja kot si pisal je tudi pri Vas občutna. Pa upanje nas zelo vzpodbuja in bodri.

Napriscrneše pozdrave Tebi in Tvoji družini, Tvoja sestra
S. Ljudmila.

CHICAŠKE NOVICE.

Poduk v naši šoli svetega Štefana se vrši že v lepem redu. Prenapolnjeni razredi so se že uredili in preuredili, tako da imamo že lep red. Naši otroci so se vrnili s počitnic veseli in zdravi — upajmo vsaj — dobri. — Sedaj smo že tudi uredili naš cel program za tekoče leto. Vsi dečki nad 12 let bodo imeli posebne telovadne ure vsaki ponedeljek večer ob 7. uri. Z njimi smo ustanovili oddelek katoliških Boy-Scoutov. Kakor hitro bode vse urejeno, bomo začeli s posebno deško godbo "Pipe and Drum Corps". — Vsi učenci vseh razredov se bodo morali letos tudi sloveščinu učiti, kar je bilo lani še na prosto voljo. Upamo, da stariši ne samo, da ne bodo nasprotovali temveč, da bodo odobrivali to in da bodo navduševali svoje otroke, da se bodo pridno učili tudi njih materinega jezika. — V trgovskem oddelku imamo letos že sedem učencev in učenk, česar še nikdar ni bilo. Tudi to je lep dokaz zavednosti naših starišev, ki žele dati svojim otrokom dovoljno vzgojo. — Letos smo dobili vse naše otroke v veliki večini v našo šolo. Naš gospod župnik je izrazil zadnjo nedeljo svoje veliko veselje nad tem. Imamo pa vendar še nekaj starišev, ki pa še kar vedno pošiljajo svoje otroke v publično šolo. Mej temi so tudi nekateri člani KSKJ. Ker pa pravila pravijo, da mora biti izključen iz Jednote član, kateri bi ne pošiljal svojih otro v katoliško šolo, bomo na to opozorili duhovnega vodjo.

Med učenci imamo tudi nekaj učencev in učenk, ki so prav kar prišli iz starega kraja. Tem pa pomagajo gospod župnik, da se bodo preje naučili angleščine.

Chicaškimi Slovencem kliče: — Rokajmo složno in navdušeno in lep napredek naselbine je pred nami.

PISMO IZ DOMOVINE.

(Izvirno posmo "Edinosti." Piše preč. Kanonik Žlogar.)

Iz Dolenjskega dne 16. avg. 1920. V našem središču Novem mestu se je te dni zopet odprla tiskarna "J. Krajec nasledniki." Neumljiva je bila taktika ljubljanskega tiskovnega odbora, da jo je bil začasno ustavil. A zdaj slišimo, da je kani razširiti in bolj moderno urediti. Nikar naj odbor tudi ne pozabi zopet oživiti bivše "Dolenjske Novice" pod kakršnim koli nazivom.

Bliža se čas občinskih in državnih volitev, ki bodo odločilne za bodoči razvoj naše Slovenije in vse države. Dejstvo pa je, da je dolenjsko ljudstvo narodno manj zavedno nego drugod. To se razvidi tudi iz okoliščin, da je zahrbtna in lažnjiva agitacija t. z. "Samostojne Kmečke Stranke" v novomeški okolici dosegla precejšnje uspehe ter razdvojila ljudstvo, ki je pred vojno stalo v ogromnem številu v S. L. S., katerega je po kmečkih zvezah in drugih svojih organizacijah veliko storila za gospodarski napredek dolenjskega

ljudstva, posebno pa v vinogradništvu. Zdaj bi "samostojniki" radi dobili v svoje roke prekristno "Kmetijsko družbo za Slovenijo", pa tu in tam tudi hranilnice, ki jih požrtvovalno vodijo pristaši S. L. S. Tak naskok so napravili na posojilnico v Kandiji, ki je na Dolenjskem med najmočnejšimi denarnimi zavodi. "Samostojniki" sami niso še nič koristnega za ljudstvo dosegli, pač pa napravili precejšen razdor v kmetijskih vrstah. "Nadkmet." ravatelj "Kmetijske šole na Grmu" je glavni agitator samostojnežev, a še tega tistega zdaj državnega veleposestva šolskega ne zna prav voditi. Liberalizem jim je več nego prospel kmetijstva.

To se opazuje tudi pri sedanjih vladnih krizi. Demokratije, to je liberalci stavijo zmir nove zahteve, da le zavlačujejo sestavo nove vlade. Mejtem kapitalizem žanje. Bankirski izvožničarji so posebni ljubljenci demokratskih ministrov. Ti demokratije so hoteli slovensko ženstvo oropati volilne pravice, a so menda vendar s tem pogojem odnehail. Slutijo pač da bo ženstvo volilo s krščanskimi stranjkami.

Dne 14. avgusta se je skozi Novomesto vračal v svojo prestolico Zagreb nadbiskup dr. Bauer. Ogle dal si je kapiteljsko cerkev, posebno znamenito Tintoretti-jevo sliko sv. Nikolaja. Bival je več tednov kot gost ljubljanskega škofa v Gornjem gradu. Listi so poročali, da v bodočem konzistoriju postane kardinal. Pa umljivo, da primas Jugoslavije mora priti v sv. kolegij. Ta bo posredovalec med katoličanstvom in pravoslavjem.

Italija zavlačuje mir v Jugoslavijo. Verjetno je, da čaka Vaše volilne kampanje v jeseni. Wilson je bil do zdaj edini zaščitnik Jugoslavije. Zato želimo, da zmaga Wilsonova struja, ki naj pomaga tudi nam do zmage nad prežrešnimi Italijani.

SLOVENSKI ORLI IN SLOVENSKE ORLICE.

(Rev. Kazimir Zakrajšek OFM. Urednik "Ave Maria" in "Edinosti" in tajnik Zveze Katoliških Slovencev.)

Ponatis iz slavnostne izdaje "Mladosti."

Chicago, 30. maja 1920.

S prestrašenim srcem smo vsi ameriški Slovenci čakali izida svetovne vojske.

Sicer smo zaupali v neskončno pravičnost božjo, da bo vendar enkrat maščevala krivice tisočletne krute sužnosti, v kateri je stokal naš ubogi narod. Bili smo prepričani, da je mera hudobij priklopela do vrha in videli smo takoj ob začetku vojske nevidno roko, ki je pisala naši mačehi njen "mane, tekel, fares"!!

Toda vedeli smo pa tudi, da doma ne smete povedati svojih misli. Kakor kruta mačeha, bi Vas vaša vlada bila, ko bi le črhnila besedico o zahtevi svojih naravnih pravic. Saj smo čuli, kako nagnusno se je "katoliška" Avstrija spozabila celo tako daleč, da je vlačila duhovnike Gospodove izpred oltarjev, iz spovednic iz prižnic, bolniških postelj ter izpostavljala javnemu sramotanju in jih metala v težke ječe, iz samega strahu pred to pravičnostjo. Kaj bi bila še le počela, ko bi narod zahteval svojih pravic! Gotovo bi Vas bili klali kakor živali.

Zato smo se pa mi ameriški Slovenci, vsaj zavednejši del, takoj ob začetku vojske zavedli, da je ta veliki čas naložil nam veliko dolžnost, katero moramo izvršiti v imenu naroda doma. Zavedli smo se, da je sedaj, ko so Vam doma zamašili usta, da bi svet ne čul vaših zahtev po pravicah, po svobodi, naša dolžnost da mi v Vašem imenu stopimo pred svetovno javnost in zahtevamo pravice in svobode za Vas.

In storili smo to. Vsi, ki smo bili pri organizovanju Slovenske Narodne Zveze, ali Zveze Jugoslovanskih

žena in deklet, ali ki smo bili pri Jugoslovanskem Narodnem Svetu v Washingtonu, smo se trudili in žrtvovali, smo delali, da bi Vaša čustva, Vaš zamorjeni klic po svobodi nesli pred celi svet.

In res! V našem velikem predsedniku Wilsonu smo dobili moča, ki je kot zgodovinar poznal naše žalostno in obupno stališče v ječi mačeh Avstrije in je rad poslušal naše zahteve, jih sprejel, kot svoje, zahteve, kot zahteve velike naše nove domovine Zdrženih držav in tako dosegel naše osvobojenje.

O tem našem delu doma malo ali nič ne veste. Zvez ni bilo, da bi, bilo mogoče Vam sporočiti. Ko o se pa te zveze zopet odprle, je bilo pa preveč drugega novega dela, kakor da bi se mislilo na to, kar je bilo. Zato ljudje ne veste, o tozadevnih trudih, bojih in žrtvah ameriških Slovencev. In za to se tudi ne gre. Dovolj je nam vsem, da to delo ni bilo zastoj, da smo dosegli, kar smo želeli — osvobojenje in zedinjenje vseh treh jugoslovanskih družin. Res vise še nad delom naše mile domovine, nad našo lepo Primorsko in Istro črni oblaki italijanske sužnosti. Vendar narod kot tak je prost, je svoboden. In še polje po naših žilah junaška slovenska kri! Še so zdrave naše mišice! Še je košček jekla v domovini, iz katerega se bodé lahko skoval meč, da bomo presekali krute vezi te sužnosti.

Zato mila naša stara domovina, mi ameriški Slovenci te pozdravljamo. Bog te blagoslovi! Mi, tvoji zvesti sinovi v tujini, se radujemo tvojega vstajenja! Živela! Bog in Marija naj te varujeta še skozi sedanje nevarne ure okrevanja, preosnovanja in poživljenja.

o o o

Toda ne smemo zamolčati, da je pri tem našem delu za osvobojenje in zedinjenje padla črna senca strahu in slutnje na naša srca. Bali smo se, da bi morda kljub vsemu temu delu in kljub vsem uspehom do sedaj vendar naš narod ne padel v drugo še hušjo sužnost in morda za vedno.

Na eni strani nas je strašilo vprašanje: Kakšne posledice bo pustila na našem narodu svetovna vojska? Po vsaki vojski zraste korupcija. Ali ne bodo prekucuške ideje naših dni morda našle v našem izmučenem in sestradanem narodu rodovitnih tal, kjer se bodo zaredile in naredile iz naše Jugoslavije drugo Rusijo?

Drugi vzrok naše bojazni so bile pa žalostne razmere med nami ameriški Slovenci.

Prvi naseljenci v Ameriki so bili veliki večini dobri, verni in pošteni Slovenci, ki so s krvavečim srcem prijeli za popotno palico in prišli sem radi revščine, radi ljubega kruha. Zato so se tudi tukaj zavedali, da so ljudje, da je nad Amerko isti Bog, kakor nad domovino in da jim gori pod nogami isti ogenj večnih kazni. Da jih tukaj čaka isti grob — kakor doma. Zato so ljubili svojo vero, hohli v cerkev, sprejemali svete zakramente — živeli katoliško. Zato so vse prve organizacije, katere so si ustanovili, katoliške. Časnik je bil katoliški.

Toda na nesrečo se naši ljudje niso naseljevali skupno, temveč so se razkropili po vsej Ameriki, tako da ga ne najdete mesta, kjer bi ne bilo tudi nekaj Slovencev. Tako se pa posamezne naselbine niso mogle organizirati v župnije, ki bi si bile dobile svojih dušnih voditeljev in svrincev, ki bi jim nedeljo za nedeljo kazali pot poštenega in vernega življenja proti večnosti. Le malo slovenskih župnij imamo. Izvečine so ostali naši ljudje brez duhovnega kruha besede božje in brez kreplj svetih zakramentov.

Kaj čuda, da je vspricho teh razmer začela pešati vera naših naseljencev in da so postali duhovno lačni.

Te razmere so pa znali premeteno izrabiti nekateri naseljenci, ki niso prišli sem zato, ker so bili doma revni, temveč zato, ker doma niso bili varni pred roko pravice, ali ker doma niso bili sposobni niti toliko, da bi si bili našli vsakdanjega kruha.

Ti možje so videli v teh razmerah bogato polje, kjer bi se dalo z raznim izkoriščanjem in slepenjem lepo zaslužiti ali celo obogateti. Začeli so zato ustanavljati liste in časopise, ki o pot pripravili raznim najprej samo indiferentnim organizacijam, slednjič naravnost odpadniškim, kakor so nekateri svobodomiselnih in socialistične organizacije. Njih delo jim je v resnici krasno uspelo. V najkrajšem času so zastrupili velik del ameriških Slovencev s svojim radikalizmom, posebno pa z nekimi sirovim sovraštvom do vsega, kar je v zvezi z vero in križem. Seveda so pa strašno divjali proti vsakem, ki se je upal postaviti v bran temu njihovem početju. List "Ave Maria", ki je bil ustanovljen zlasti proti temu toku, ima burno zgodovino bojev in trpljenja za seboj radi svojega nastopa, da bi omejil njihov vpliv in rešil, kar se da rešiti. Smelo bi lahko trdil, da jih je danes med nami ameriški Slovenci nekako 75% ali versko popolnoma odpadlo, če ne, pa vsaj omrznlo. deloma se pa napojilo s sovraštvom do vere in Cerkve.

Kaj bode z domom, ako pride po vojski v vsako naših župnij vsaj samo kakih pet ali deset teh zastrupljenih verskih sovražnikov. Koliko gorja bodo povzročili!

(Dalje prihodnjic.)

UREDNIŠKA TORBICA.

Taki so naši prijatelji: Iz Clevelanda je prišla v roke preč. g. kanonika Antona Žlogarja dopisnica, za katero tako vemo, kedo jo je pisal, na kateri se č. gospodu očita, "da se v svoji politikarji izraža nekam sovražno napram mili nam domovini v člankih, ki smo jih mi priobčili iz zasebnega njegovega pisma na prijatelja našega uredništva. Očite mu, da nima dovolj narodnega čuta za dom, da bi zamolčal slabe točke. Očita mu, da sta mu bila Nemeč ali Mažar bolj po godu, za katera je bajje molil pri sv. daritvah. Pravi, da mu ni dovolj, da naš ptujci zametujejo, imeti moramo tudi med seboj zabavljaje in nezadovolnježe."

Kedo je več storil za Jugoslavijo, ali pisec dotične kartice ali gospod kanonik, ki je že kot dijak delal za njo in je v sivi starosti dočakal za kar se je trudil celo svoje življenje; zlasti kot poverjenik "Matice Hrvatske" in Jeronimskega društva", kar je bil 20 let? Kot tajnik družbe svetega Cirila in Metoda, koliko je storil za obranjenje katoliškega življa med obmejnimi Slovenci. Če pa gospod kanonik graja v svojih poročilih, kar se mu ne zdi pravilno, to pa ravno kaže odkritega prijatelja, ki hvali, kar je hvale vredno, in graja, kar je graje vredno. Ravno radi tega pa mi s tolikim veseljem ponatiskujemo njegove vrstice ker vidimo ravno iz tega, kako vreden po ročevalec je. Mi hočemo vedeti resnico! Resnica ne bode Jugoslaviji in nikomur škodila; hinaščina je pa še vsakemu. Mi Ameriški Slovenci pa do sedaj nismo še dobili direktnih pravih poročil, razun par izjem. Zato pa povejte nam, kdo hoče brati lažnjiva ali zavita poročila?

Zato prosimo, gospoda kanonika, naj mu bode to ravno znamenje, kako potrebna so taka direktna poročila iz domovine in kako jih vse z zanimanje bere, da nam naj za to le še velikrat poroča. To bode gotovo dobro narodno delo.

Nekateri ljudje so posvetili polovico življenja za to, da so se naučili pozabiti, kar so se v tem času naučili.

Potreba bode, da bode volilna komisija o pravem času naznanila, kakšne barve bodo letos glasovnice, za to da si bodo mogle ženske volilke dati tej barvi primerno novo obleko narediti, ko bodo šle prvič volit.

Kako dober je dežnik, se spozna šele ob dežju. Zato ne hvalite nikdar novega dežnika pred dežjem.

ŠIRITE LIST "EDINOST".

ITALIJANSKI BOLJŠEVIKI.

Kakor poročajo iz Pariza so delavci zavzeli vse železne tovarne po severni Italiji in sedaj hitijo z mrzlično hitrostjo kovati amunicijo in strojne puške n zlasti pa takozvane "tanke". V arzenalu v Benetkah so pokradli na stotine strojnih pušk. S tem orožjem mislijo začeti revolucijo.

V južni Italiji so pa kmetje pregnali s posestev bogataše in se polastili njih zemlje.

V obrambo tovarn, katere so delavci zasedli in vzeli v svojo last, so organizirali "rdečo kardo." Vlada se zaveda resnosti položaja. Toda boji se poseči z odločno roko v delovanje delavstva. Državniki jo iščejo z mrzlično hitrostjo kakih premetenih načinov, kako bi se z zvijačo izmotali iz te zagate.

Laški poslanik v Washingtonu je izdal izjavo o razmerah v Italiji kjer pravi: "Radi pomanjkanja premoga in surovin so morale Italijanske tovarne ustaviti delo. Delavstvo je pa nastopilo vodstva tovarn, zlasti v Torino in Milanu. Vsa stvar nima značaj gospodarskega boja med delavci in delodajalci.

AKO SE ZMOTI . . .

Ako se zmoti ključavničar, računa za to dvakrat več.

Ako se mizar zmoti, zgodilo se mu je nekaj, kar se mu je že zdelo, da se bo.

Ako se električar zmoti, je kriva indukcija, o kateri še sam ne ve, kaj je.

Ako se odvetnik zmoti, se je zgodilo ravno, kar je želel, da more vs slučaj še enkrat obravnavati.

SLOVENSKIM ŠOLAM

naznanjamo, da imamo v zatogi novo šolsko

PESMARICO Z NOTAMI

za dvoglasno petje in sicer večjo in manjšo.

Manjša ima 34 pesmic in sicer tri mašne, tri obhajilne, 2 Sv. Rešnjega Telesa, dve blagoslovni, druge so razdeljene med cerkveno leto in Marijine. Nazadnje je še pet pesmic za razne prilike. Tako je posebna pesem za prvo sveto obhajilo. Posvetitev naroda Presvetemu Srcu Jezusovemu. Na zadnje je oddelek najnavadnejših molitev za šolske svete maše in za skupna sveta obhajila.

Večja ima 78 pesmic in ima 179 strani. Ima enako razdeljene pesmiče, samo da jih ima za vsak oddelek več.

Večjim šolam bode posebno dobro služila večja izdaja.

Za vsako teh Pesmaric je posebna PARTITURA

za organista.

Ta pesmarica je zamašila veliko vrzel med našimi šolskimi knjigami in bode zadostila veliki potrebi, katero smo že dolgo čutili. Rev. Berkova Pesmarica je že popolnoma pošla. Mesto nove izdaje te, priporočamo vsem šolam to pesmarico.

To pesmarico prodajamo

Manjšo:

Sto izisov in partitura \$35.50

Dvesto iztisov in partitura . . . \$60.50

Večjo:

Sto iztisov in partitura \$46.00

Dvesto iztisov in partitura . . . \$85.50

Poštnina je seveda ušteda v te cene.

Dalje priporočamo vsem slovenskim šolam:

ABECEDNIK za slovenske katoliške šole v Ameriki po 50c

Sto iztisov \$45.00

KATEKIZEM (dvojezični) angleški in slovenski po 50c

Sto iztisov \$54.50

Kateheze za prvenca

Šolska spričevala izdelujemo krasno in poteni na tnd papir s sliko šole po 5c kos.

V zalogi imamo tudi "Obhajilne molitve" v posebni brošurici za skupna otroška sveta obhajila, da jih otroci skupno opravljajo. Iztis po 10c.

V ZALOGI 'AVE MARIA' IMAMO SLEDEČE KNJIGE.

MOLITVENIKI.

Amerikanski Slovenski molitvenik. — Spisal Rev. K. Zakrajšek. — Prvi in edini slovenski molitvenik tiskan v Ameriki. Ima najvažnejše molitve tudi v angleščini. \$1.25.

KRIŽEV POT, v obliki male brošure. Križev pot je najbolj priljubljena pobožnost za naše večernice. Toda pobožno se more opraviti še le, ako ima vsak vernik svojo knjižico v rokah. Zato ima večina cerkev že te knjižice v zalogi, da je dobi vsak ko pride k pobožnosti. Ako se jih po najmanj sto kosov naroči, damo znaten popust. 15c.

BODI MOJ, molitvena knjiga z velikimi črkami. \$2.00.

Sveta Spoved. Molitvena in podučna knjižica. Jako jo priporočamo vsem in vsakemu. Koliko svetih spovedi je nevrednih in koliko slabih, ker manjka pravega poduka o sveti spovedi. Stane \$1.00.

Šmarnice (Volc). Lepa premišljevanja o Mariji, katero tudi priporočamo. Stane \$1.50.

Hvala Božja, molitvenik. Stane \$1.50.

Sveta Ana. Molitvenik z velikimi črkami. Češčenje svete Ane se je zadnja leta silno razširilo. Velike božje poti so nastale v Ameriki, tako v New Yorku, tako v Kanadi, tako pri sveti Ani v Ill. Veliko čudovnih ozdravljenj se zgodi vsako leto ob priliki pobožnosti Nji v čast. Vsi čistilci svete Ane, zlasti naše žene, se bodo te knjige gotovo zveselile. Stane \$2.00.

Obrednik DRUŠTVA KRŠČANSKIH MATER. — Spisal Rev. K. Zakrajšek. OFM.

Večna Molitev, je ročna knjižica za čistilce presvetega Zakramenta. Vsi se je bodo gotovo zveselili, kajti pogrešali smo jo za čas vojske, ker je nismo mogli dobiti. \$2.00.

KRUH ŽIVLJENJA je krasna molitvena knjiga. Štirideset različnih obhajilnih molitev. Stane \$2.00

NAZARET, molitvena knjiga v češčenje svete Družina. Stane \$2.00

Obradnik SPOLKU KATOLICKYCH MATIEK, obradnik društva Krščanskih mater v slovaščini. Spisal Rev. K. Zakrajšek. 50c.

KNJIGE ZA DUHOVNO BRANJE.

SVETO PISMO (Holy Bible). Novi zakon. Krasno preveden. Te knjige smo Slovenci že dolgo pogrešali. Rojaki gotovo boste segli po tej knjigi, da je bode imela vsaka katoliška hiša! Stane \$2.50.

Na poti v večnost. Krasna knjiga, katero bi moral vsak kristijan prečitati. Koliko krasnih in lepih naukov in sicer tako poljudno — ti podaja. "So trenutki, ko se duša zbere, ozre in poglubi sama v sebe, v trenutku miru in pokoja v sredi morda sicer burnega življenja. To so trenutki, ko se zdi, da slišimo, kako udarjajo angelske peroti, skrivnostni šum, ki napolnjuje svetišče, komaj slišni glasovi, be se de polne tolažbe. Srečne ure! V takem trenutku se dvigne duša na perotih krščanske misli v svet čistih idej in njenemu pogledu se odpre nov svet, poln svetlobe in za reče sreče." Tako piše pisatelj v uvodniku. Res ta knjižica bode marsikoga privedla v te višave čistih idealov in načel in vzvišenih misli.

SLOVENSKI GOFINE. Ta knjiga je dobro poznana med Slovenci. To je razlaga vseh svetih evangelijev in vseh cerkvenih praznikov in molitev in sploh celega cerkvenega leta. Ta knjiga je zlata vredna knjižica zlasti za one hiše, kjer žive daleč od cerkve, kjer nimajo slovenskega duhovnika. Koristna je za bolnike. Stane \$3.00.

Življenje svetnikov in svetnic božjih. Beseda mičejo, zgledi vlečejo, pravi pregovor. Tako vlečejo lepi zgledi svetih mož in žena tudi nas za seboj v posnemanje njih lepih čednosti, njih čistega svetega in bogaboječega življenja. Stane \$4.00.

Anton Keržič: Osmero blagrov. — Ta knjižica je že dobro znana. In kdo je še ni prečital ne enkrat po večkrat. Da, Da! Ko bi mi mislili na ta blagra, ko bi mi v teh blagih iskali svoje sreče, kako gotoveje in koliko lažje bi jo našli. Rojaki, čitajte to knjižico! Stane \$1.25.

Slovensko-angleški katekizem. Priredil Rev. K. Zakrajšek, OFM. Prepotrebna knjiga zlasti za naše matere, ker se otroci skoro povsodi uče samo angleški katekizem. Matitoraj ne more prav nič pomagati šoli. Na podlagi tega katekizma ji bode pa prav lahko. V katere so ga uvedli, ga radi imajo. Damo ga šolam po precej nižini ceni. Stane 45c.

Premišljevanje o Presvetem Srcu Jezusovem. Krasna knjižica zlasti za pobožnosti prvih petkov ali tudi za svete ure. Češčenje presvetega Srca je najvažnejše dandanes. Ljubezen mora zmagati in bode zmagala! Stane \$1.25.

Vzorniki prvega svetega obhajila. To so zgledi svetih dečkov in deklic za prvo sveto obhajilo. Tu se kaže, kolike važnosti za celo poznejše človeško življenje je prvo sveto obhajilo. Prvo sveto obhajilo je pogosto podlaga celega življenja. In obratno. Matere, prečitajte te lepe zglede in videte boste! Stane \$1.

Skrivnost Presvetega Rešnjega Telesa. Spisal Dr. Valjavec. V krasni slovaščini in v jako priprosti besedah govori pisatelj v tej knjigi o največji skrivnosti naše svete vere. Zanimivo je poglavje o "Čudežih presvetega Rešnjega Telesa," ki so se zgodili po raznih krajih tekom stoletij. Drugi del knjižice govori o svetem obhajilu. Da ne dobimo sadu svetih obhajil, je krivo to, ker se ne namo zanj dovolj pripraviti. Ta knjižica da jako lep poduk. Prečitaj to poglavje in ravnaj se po njem in videl bodeš, kako vse drugačni bodo vspehi tvojih svetih obhajil. Knjižica stane \$1.00.

Novi Pridigar, časopis, katerega izdaja čertletno Rev. F. S. Šegula. Knjižici je naslov "Naš Gospod". Razdeljen je v dva dela. V prvem so "Pridige za nedelje in praznike celega leta", v drugem pa "Priložnostne pridige". Slovenskim gospodom bode gotovo dobro došla ta knjiga. Pa tudi svetnim ljudem bode služila za nedelje, ko nerazumejo angleških pridig. Snopič po 75c.

Fračišek Zabret: Veliki katekizem. In sicer II. poglavje: O molitvi. To so vprašanja iz katekizma in takoj jako poljudno razložena. Vzroki odpada od vere so največ nevednost v verskih resnicah. Zato čim več se verske resnice razlagajo in po jashjujejo, tem bolje za narod. Zato toplo priporočamo to brošuro. Stane 50c.

Katehet Čadež: Podrobni načrt za poučevanje veronauka na ljudskih šolah. Ta brošurica je sicer namenjena v prvi vrsti katehetom in učiteljem veronauka. Vendar pa bode jako dobro služila tudi očetom in materam pri njih poduku v veri doma. Stane 25c.

Kateheze za prvence. Priprava za prvo spoved, prvo sveto obhajilo in sveto birmo. V marsikaki naselbini mora mati sama največ storiti za pripravo na svete zakramente, ker je duhovnik daleč in le malo kdaj pride v naselbino. Tukaj matere naj-

dete navodil, kako boste to dosegle. 50c

Teme lji krščanstva. Spisal Dr. Svetina. V obliki desetih apologetičnih govorov dokazuje temelje naše svete vere, vzlasti da je Bog. Dokazi so pa vzeti iz narave. Te govore priporočamo zlasti možkim društvom Najsvetejšega Imena za njih mesečne seje. Kako lepo bi bilo, ako bi pri vsaki seje enega prečitali in potem o njem razpravljali. Koliko bi se naučili! Kako bi bili potem pripravljeni odgovoriti vsakemu zabavljaču, ki niti šest resnic ne zna, pa hoče tako učeno govoriti, da ni Boga. Može naročiti to knjigo. Zlasti ako imate koga, ki dvomi.

PESMI Z NOTAMI.

Premrl, Hvalite Gospoda, partitura \$0.75
Sattner, Dve Božični, partitura75
Sattner, Postne, partitura.... .50
Premrl, Cerkevna Pesmarica, partitura 1.00

Grum, Cerkevna Pesmarica, I. zvezek35

Grum, Venček I. in II. zvezek 1.00

Kimovec, Rihar Renatus, pesmarica 1.00

Gerbič, Slovenska Maša, partitura 1.00

Sicherl, Trije Moški Zbori, partitura 1.00

Hribar, Obhajilne, partitura.. 1.00

Hribar, Adventne, partitura.. 1.00

Orlovska Pesmarica, partitura75

Ignacij Hladnik, Zdrava Maria, partitura 1.00

Ign. Hladnik, Pet Prošnjih, partitura 1.00

Ign. Hladnik, Ave, partitura.. 1.00

Laharanar, Gorske Cvetlice, partitura 1.00

Laharanar, Gorski Odmevi, I. in II. zvezek pesmarica 1.00

Laharanar, Planinke, I. in II. zvezek pesmarica 1.00

Laharanar, Pomladni odmevi, I. in II. zvezek pesmarica.. 1.00

Premr, Cerkevna Pesmarica. Družovič, Lira, I. in II. zvezek vsak 1.50

Aljaž, Mešani Zbori, od I. do II. zvezka, po 0.50

Aljaž, Mešani Zbori, IX. zvezek 0.50

RAZNI PODUČNI SPISI.

Podlesnik: Knjigovodstvo. Knjigovodstvo je duša vsakega napredka pri trgovini in pri farmarstvu. Kdor ne zna voditi svojih knjig, nikdar napredoval ne bode. S to knjigo je popolnjena velika vrzel našem književništvu. \$1.50.

O svetem Cirilu in Metodu 50c

Zdravilna zelišča in škodljiva zelišča, naslikana z barvami. Prepotrebna knjiga za vsakega farmerja. Rastline imajo tukaj drugačna imena. Zato je sloven. farmerju težko dopovedati angleškemu sosedu o kaki roži. Tu ima knjižico, ki mu podaja živo barvano sliko najnavadnejših škodljivih in koristnih rož. 50c

Amerika in Amerikanci. Spisal A. Trunk \$2.50

Nasveti za hišo in dom. Jako podučni in prepotrebni za vsako gospodinjino \$1.15

Vojska na Balkanu. Še le sedaj bomo začeli razumevati Balkansko vojsko \$2.00

Učitelj v boju proti alkoholu. Lepa brošurica in jako podučna.... 50c

Naša zdravila. Domača zdravila dostikrat zlasti v manjših slučajih hitreje in bolje pomagajo, kakor zdravniška. Ta knjižica vam jih podaja. \$1.00

Gospodinjstvo. Krasna knjiga, ki bi ne smela manjkati v nobeni slo-

venski hiši. Tukaj je toliko pametnih in koristnih nauk za vsako gospodinjino, da je to v resnici zlata knjiga naših gospodinj. \$1.50

Slovensko-hrvatski katoliški shod v Ljubljani. Kdor hoče poznati, kako je prišlo do uresničenja Jugoslavije, to knjigo naj prebere. Kdor hoče razumeti razmere in politiko doma, to knjigo v roke! Zlasti uredniki katoliških listov, naj bi jo proučili, potem bi pa razumeli Orlovstvo in vse druge pokrete starega kraja. \$2.00

Vojska na daljnem vshodu. Krasno opisana vojska med Rusi in Japonci. Ta vojska je bila začetek propada Rusije. Knjigo krase krasne slike. \$2.00

Pravila dostojnosti. "Ta človek ni gentleman", to je nahujsa obtožba v Ameriki. In v resnici pogostokrat naši ljudje pozablajo na to, da moramo postati pravi gentlemani. Naj bi vsaki človek knji-

se

Sp

h

ga

kako re

Varčna kuharica.

smo že zelo pogrešale naše ženske sprashevale naše ženske vojsko. Sedaj je tukaj. Zelo te po nji!..... \$1.50

Sadjar. V teh časih prohibicije bomo zopet prišli na staro-kranjskega "tokovca" to je "tepkovca" ali kakor mu pravijo tukaj "Cider" — "sajder". Jačoljčnik. Zlasti za farmarje je prišel čas kovo bodo lahko s sadjarejo naredil marsikak ti-sočak. Imamo v zalogi tri letnike te knjige, ki podajajo farmarju lep poduk, kako naj skrbi za sadno drevje, da mu bode rodilo. Farmarji, sezite po teh knjigah! Zlata so vredne za vsakega izmed vas \$1.00

POEZIJE.

Dolinar "Pesmi" \$1.00

Ciperman "Pesmi" \$1.00

Sašel "Bisernice" \$1.00

Gregorčič "Poezije", I. zvezek. \$1.00

Silvin Sardenko: Šotor miru ... 75c

Vesel "Psalmi". Psalmi so najlepši izliv človeških nabožnih čutov. Imamo jih v svetem pismu 150. Teh 150 psalmov je Vesel spravil v verze, kitice in jih izds v tej knjižici. Jako zanimivo..... \$1.00

Levstik "Poezije" \$1.00

POVESTI IN ROMANI.

Boy. — Roman. \$1.00.

Svetobor. — Povest. — \$1.00.

Martin Krpan. — Povest. — \$1.00.

Bob za mladi zob. Povesti. 75c.

Kalanove Povesti. Zbirka lepih povesti. 75c.

Sisto e Sesto. — Roman. — \$1.00.

Kratka povest o Antikristu. Jako zanimivo. 50c.

Patria. Povest iz Irske zgodovine. Kdor hoče razumeti sedanje boje Irske za svobodo, naj prebere to knjigo. 50c.

Vse Spilmanove povesti. Šestnajst zvezkov. Po 50c.

Ljudske knjižne povesti in romani, I. II, IV, VI, VII, IX, XI, XII, IV, XV zvezek \$1.25.

Na različnih potih. Povest. Spisal Janko Leban. Lepa povest.... 45c

Venec Slovanskih Povesti. VII. knjiga. Najlepše povesti raznih slo-

vanskih narodov. \$1.00

Turki pred sv. Tilmom. Julij Slapšak. Krasno popisana povest i za turških časov \$1.00

Eno leto med Indijanci. Povest iz Indijanskega življenja. 55c

Šopek lepih pravljic. To je zbirka lepih narodnih pravljic, katere smo tako radi poslužali doma.... 45c

Malo življenje. Dr. Fr. Detela je mojster v slikanju slovenskega narodnega življenja. Povest "Malo življenje" je splošno znana ena izmed njegovih najlepših povesti \$1.00

Gozdrajev sin. (Ljud. Knj. X. sešitek.) Lepa povest. 50c

Izbrani spisi Frana Erjavca. Povesti. Jako lepe povesti \$1.25

Kazaki. Spisal grof Lev Tolstoj. Povest iz Ruskega življenja. Danes se o Rusiji več piše en dan, kakor se je preje sto let. Zato gotovo zanma vsakega poznati notranje

no je u

Vesele povesti. (Zbirka št. 3.) Jako zanimive povesti. 75c

Barvaste Črepinje. Zbirka povesti. Lepe povesti. 75c

Naša Ančka. Povest iz narodnega življenja. Jako ganljiva..... 45c

Humoreske. Ruske humoristiške povesti. Kdor se hoče nasmejati in zabavati po težkem delu, tu bode našel veliko tega..... 75c

Rešitev o pravem času. Jako zanimiva povest. 50c

Trenutki oddiha. Kdor potrebuje razvedrila, naj naroči to knjigo \$1.00

Povestice. Kratke in zanimive povestice, katere bode vsakdo z zanimanjem čital. 45c

Juan Miseria. (Ljud. knj. št. 15.) — Krasna povest iz španskega življenja, ki pokaže razmere v Španiji. \$1.00

Kako sem se likal. Jakob Alešev. Kdor je enkrat Aleševca čital, ta bi ga čital še in še. Zlasti njegovo "likanje" je tako polno zdravega humorja, da se mora človek v resnici od srca nasmejati..... \$1.50

Narod ki izumira 50c

Korotanske povesti. Povesti iz življenja naših narodnih mučnikov. Korošcev 75c

Pripovedi o Petru Velikem. Jako zanimive povesti iz ruskega življenja. \$1.00

Orožnovi spisi. Jako zanimivo.. 75c

Vzori in boji. Kdor jih je enkrat prečital, jih bode takoj od začetka začel še enkrat. \$1.50

Obnovljeni vrtec. Povesti in pesmi-ce za mladino. Nekaj jako lepega. \$1.50

Povesti. Izdal Giontini. Lepe in zanimive povesti 50c

Kraljica mučenica. Roman. \$1.25

Njiva. Povest. 25c

Dve sliki. Povest. 75c

Nihilist. Roman. 50c

Taras Buljba. Roman. \$1.00

Kresalo duhov. Roman. \$1.00

MULTIPLATED

KNJIGARNA AVE MARIA

1849 WEST 22 nd STREET

CHICAGO, ILL.

EDINOST.

Neodvisen dvotednik jugoslovanskih delavcev v Ameriki.

NASLOV:

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd St. Telephone Canal 98. Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Weekly and Semi-Weekly in alternate Weeks by Edinost Publishing Co., 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

V ZAGOVOR.

Father Ažbe nas je obdolžil v svojem pismu, da smo jednota napadli. Ker je takoj ta prvi stavek pokazal, da je tukaj "mala voluntas", toraj krivica, nismo mu odgovorili, ker smo bili prepričanja, saj sam ve, da ni res. In mi mu obljubimo takoj \$100 dolarjev za njegovo cerkev za slikanje, ako nam dokaže, da smo mi samo enkrat v kakem našem listu napadli Jednoto. Do danes smo pa mi prepričanja, kakor je cel svet, da je imel kralj Ludovik Francoski popolnoma napak, ko je rekel: "Jaz sam sem država!" O, ne! Nismo tako daleč!

... službo v Waukeganu ... uradnik

... listi ... vo ... pripeljalo. Zato ... ovnik kaj proti du ... in duhovske predstoj ... pravice, ne pa v javne seje, ... obo omečejo z blatom. Vemo pa ... javno enkrat pred ljudstvom tepsti — gorje ... našemu ljudstvu. Zato nas je srce bolelo in smo rekli pri ... go slovensko ljudstvo kaj še to te je moralo zadeti?

ŠE NEKOLIKO V ZAGOVOR.

Naj omenimo še nekatere stvari, ki naj pokažejo ves napad na nas v pravi luči.

1. Mravlja je trdil laž na konvenciji, ako je trdil, da je Rev. Kazimir Zakrajšek kedaj rekel, da bode Father Golob, "svetoval svojim župljanom da naj izstopijo iz društva ker bode jednota itak propadla." Rev. Zakrajšek mu kaj takega ni pa nikdar rekel in Mr. Mravlja sam ve, da ni res. Da je pa to prinesel na konvenciji, se pa ne čudimo, ker je bil zadnje čase Mr. Mravlja med onimi, kateri so v Chicagi igrali ulogo, katera jim v nekoliko letih ne bode v čast.

2. Dalje vprašamo glavnega predsednika in tajnika, na kakšnem papirju je bila obtožba zopet Baniča napisana? Katere slovenske cerkve iz Chicaga uradni papir je bil to? In kaj ima So. Chicago opraviti v Chicagi, in ali je predsednik poizvedel na kakšen način so dotični dobili uradni cerkveni papir in cerkveni pečat. Naj to pojasnijo članstvu KSKJ! in kakor bodo to storili, bode precej pojasnjeno, kedo je za vso to kolobocijo.

3. Dalje vprašamo glavnega tajnika, zakaj ni prišlo v zapisnike vse, kar bi imelo? Pri sejah glavnega odbora je bil predložen tudi te le affidavit.

State of Illinois
Cook County SS.
U. S. America

Miss Kathryn Gregorich personally appeared before me in said County and State and upon her oath says:

that on the evening of August 31, 1919, the Slovenian Ladies had a bazaar, and that she, Kathryn Gregorich, was selling chances at the said bazaar, whils selling to the guests, among whom Mr. Martin Nemanich also was present, and

among other remarks he said: Jaz sem katoliški bolševik, that he, Martin Nemanich resides at 1900 West 22nd Street, and is an officer of the K. S. K. J.

Miss Kathryn Gregorich.
Wittness: John Terselich.

Subscribed and sworn to before me this 27th day of July A. D. 1920.
(SEAL.)

Michael Zeleznikar,
Notary Public.
My Comission Expires April 28th, 1924.

Ali ni bilo sklenjeno, da pride to v zapisnik? Kedo sme spreminjati zapisnike kakih sej. Ali je to postavno ako jih spremeni samo par uradnikov?

Kedo je toraj imenoval glavne uradnike katoliške bolševike? vu zaprisežena izjava, ki odgovarja na to vprašanje.

In vendar je bil kriv Rev. Zakrajšek. In gospod duhovni vodja je to vedel, pa je vendar nam pisal, ne pa Mr. Martin Nemaniču, nas napadel, Mr. Nemaniča pa zagovarjal.

Glede Mr. Nemaniča naj omenimo samo to-le: Mr. Nemanič ni pošiljal do sedaj svojih otrok v katoliško šolo in dvanaestletni sin in devet letni sin nista še nobenega sprejela sv. zakramenta razun krsta. Pošiljal jih je v publično šolo dokler ni prišel "trubel" z našim g. župnikom. In za koliko časa jih je pošiljal v katoliško šolo? Samo doklet ni konvencija minula. Ko se je zopet šola začela, v kateri šoli jih ima? To je sicer njegova osebna stvar. Vendar, ker je po izjavi nekega duhovnika, kar podpira g. duhovnik vodja, "catholic in good standing", naj povemo to resnico. Vprašamo, kaj pa točka glavnih jednotnih pravil pravi (točka 12, stran 48.) Član, ki ... ne pošilja svojih otrok v katoliško šolo, kjer je to mogoče, se izloči iz Jednote. In gospod duhovni vodja je to vedel. In vendar je bil Rev. Zakrajšek od njega obsojen, ne pa tisti, katerega bi

mirne konvencije še ni bilo, ko pa sam ve, zakaj je bila mirna in ko sam ve, da so imeli delegatje prav, da so godrnjali. bibil moral, ako bi bil hotel spolnovati svojo dolžnost.

Glede reinsurance je bila naravnost lumparija glavnega tajnika, ako je namigaval, kakor da bi bili mi dobili obljubljen kak komišen od koga. Sram naj bode katoliškega lajka, ki si upa kaj takega namigavati o kakem svojem duhovniku. Mr. Zalar, Konda Vas pozdravlja! Mr. Konda ste se mu že zahvalili?

4. Dalje vprašamo Mr. Klepca, ko vpraša zakaj se niso razni naši prijatelji oglašili k besedi, ali ni slišal, kakšni "krajnski primojdusevci" so bili proti Rev. Zakrajšku? Mr. Klepec, kjer je ves dokaz resnice kaka robata kletev, kaka surovost, ali kako zavijanje, tam se ne da dosti dokazati. Saj so povedali nekateri delegatje, do so bili že na več konvencijah, pa da bi se tako teroriziralo delegatje, da bi se jim ne pustilo govoriti, ako so hoteli govoriti o čem, kar ni bilo ljubo nekaterim gospodom, pa še niso bili. Zato je čudno, ko je pisal Mr. Klepec, da tako.

PROTEST

DRUŠTVA KRŠČANSKIH MATER IZ CANONSBURGA, PA.

Častiti gospod urednik, dragi zastopniki in dragi naročniki lista "Ave Maria". Prosimo Vas, da nam dovolite, da tudi me stopamo v vaše vrste in z Vami soglašamo in z Vami protestiramo proti Rev. V. Š., da naj v prihodnje list "Ave Maria" pri miru pusti. Če ga noče priporočati, mu mi naročniki ne pustimo, da bi ga rabil za slabo kajti očevidno je, da je imel s tem samo slabe namene. Mi mu svetujemo, da naj pri svojih misijonih priporoča Glas Svobode in Petra Zgagata iz New Yorka. Ti listi bodo bolj za mladino. Iz teh se mladna ne bode pohujševala, samo iz "Ave Maria," tega treba v peč metati. Za božjo voljo, da more katoliški duhovnik, ki vidi kaj se med nami ameriškimi Slovenci godi, pred ljudmi na svetem kraju spregovoriti, da more najboljši naš katoliški list ukazati naj se meče v peč. To je v resnici nekaj takega, da me slovenske matere tega razumeti ne moremo, kako je to sploh mogoče. Ko bi Glas Svobode pisal, da je kaj takega med slovensko duhovščino mogoče, mi bi protestirali da to ni res. Tu pa vidimo resnico pred seboj. O, ljuba naša Marija, ti veš, kako smo vse dobre katoliške matere zaplakale v srčni boli, ko smo to slišale. Ti si videla, kako je srce zbolelo vse tvoje otroke, ki te še ljubijo med Slovenci, ko so videli, da je priletel cedaj kamen celo iz svetišča, iz tempeljna božjega od učenika Kristovega na ta list ki nosi tvoje sveto ime in k razširja tvojo slavo! Me ta list "Ave Marija" čitamo že od začetka in ga visoko čislamo in spoštujemo ker samo me vemo, koliko grenkih solza nam je že obrisal s prisrčno svojo tolažbo, katero smo dobivale v njem od meseca do meseca. Seveda gospod napadalec ne pozna težav in britkosti, katere imamo me katoliške matere, ki želimo v takih naših žalostnih razmerah vzgajati svoje otroke v katoliškem duhu. Ko bi to vedel, bi grenko čutil ta svoj napad prav tako, kakor ga čutimo me. List "Ave Maria" je v naših hišah na častnem mestu. Kadar pride kak gost k nam, mi se z njim pobahamo, ker smo jonosni nanj. List "Ave Maria" je naša zvezda vodnica, ki nas vodi k Jezusu in k Mariji, kakor je zvezda vodila tri modre iz jutrove dežele k Jezusu in Mariji in jim pomagala najti Ježuška. Zato smo me prepričanja, da bode tudi naš ta naša zvezda vodnica, ta list "Ave Maria", pripeljal srečno k Jezusu in Mariji, ako mi bomo sledili. Me smo hvaležne Bogu, da je pripeljal v Ameriko k nam moža, ki nam je prižgal to zvezdo vodnico, da nam sveti v našem življenju in nas tolaži v žalosti in nas hrabri v težavah in nas spodbuja k stanovitnosti. Zato pa smo me katoliške matere proti vsakemu, ki bi se drznil napadati ta list, posebno si pa prav odločno prepovemo kaj takega od katoliških duhovnikov in od katoliških listov. Mi imamo težav dosti, da se branimo pred brezverci in pred brezverskimi listi. Odločno si prepovemo in si moramo vsi ameriški Slovenci prepovedati kaj takega od katoliških listov ali duhovnikov! Če vam vera nič ni, nam pa je. Me, kot matere bomo trpele! Sicer pa bi se vsakdo moral sramovati v javnosti biti tako nezaveden in napadati lastno katoliško podjetje, in v resnici, kakor se po gospodarstvu pozna gospodar, tako se po delih sodi list ali človek. Ako bi se pa to ponavljalo, bomo pa me odločneje nastopile in bomo pa vse drugega katoliške liste pometale iz naših hiš kakor smo Petra Zgagata iz New Yorka.

V protest na toliko krivico, katero je prestal zopet list "Ave Maria", je pa naše društvo krščanskih mater sklenilo, da bode sedaj vse sile napelo, da bode list "Ave Maria" še bolj razširilo tukaj po naselbini pa tudi po domovini. Zdaj ne smemo in ne moremo več mirno gledati in čakati. Sedaj moramo začeti pa tudi me delati. Sedaj so nas prisilili naši nasprotniki.

Dragi čitatelji, in ljubitelji lista "Ave Maria," kdor z nami čuti, naj stori enako. Povsodi ve, slovenske matere nastopite z vso odločnostjo, da pride list "Ave Maria" sedaj v vsako slovensko hišo. Vsi naročimo po en ali dva iztisa tudi za domovino. Veliko lahko dosežemo in bomo dosegle, ker vemo, da je Marija z nami.

Me, Vam, g. urednik pošiljamo \$11.00 v podporo in šest dol. za kapelico v stari domovini, onemu gospodu, ki je obljubil, da bode mašo služil za dobrotnike pred Marijo. Toda to je samo začetek. Prihodnjič več.

Za sedaj Vas pa prosimo, gospod urednik, da bodite od sedaj še bolj navdušeni z nami vred! Ne mislite, da mi Ameriški Slovenci res ne znamo misliti, da ne vemo zakaj Vas tudi v Jolietu sedaj napadajo. O, vemo, dobro. Pa mi Vam kličemo, "to je vaša čast in naša radost, da vas morejo za to napadati!" Objednem se pa me slovenske matere zahvaljujemo za krasna pisma in za proteste, s katerimi ste že dragi rojaki dali duška svojem ogorčenju, kajti razumemo vas, ker smo same bile enako razburjene. Naročniki, dobrotniki in prijatelji "Ave Maria," po celi Ameriki, skupaj! Vsi složno in navdušeno za voditeljem.

Tebi list "Ave Maria" pa tisočkrat: Živio!
Za Društvo Krščanskih Mater:—Jerica Tomšič; Ivana Ceplak, Mary Topliški; Mary Tomec; Agney Gorup; Kathie Zajc; Jezefa Jerman; Mary Recel; Ana V. Lavrič; Terezija Almas; Terezija Ličan! Mary Bevc.

ZA SIROTE V DOMOVINI.
V "Glasilu KSKJ" beremo velik oglas in veliko reklamo za sirote v Ljubljani. Mi ta poziv kar najiskrenejše pozdravljamo in se ga silno veselimo. Da, tako je prav! Ker niste za Orle ničesar storili, temveč ste jim še škodovali in jih napadali, naredite vsaj za uboge nesrečne sirote in popravite svojo napako.

Mi obljublamo vso našo pomoč in sodelovanje pri tej lepi akciji in prosimo vse naše somišljenike in prijatelje naj se po vseh naselbinah pridružijo temu delu. Naredimo vsaj enkrat Slovenci nekaj, kar bode v resnici nekaj velikega za našo milo staro domovino.

LISTNICA UREDNIŠTVA:

Uredniku Amerikanskega Slovenca odgovarjamo na njegovo zaničanje v zadnji številki s tim le-afidavitom:

Država Illinois.

Okraj Cook.

Mihael Železnikar se je danes osebno zglasil pri meni in pod prisego izjavlja, da je on, Mihael Železnikar, bil dne 23. avgusta 1920 v Jolietu v uradu "Amerikanskega Slovenca," kjer se je Mr. Joseph Klepec vpričil njega, Mihaela Železnikarja izrazil Rev. Kazimirju Zakrajšku dobesedno tako-le: "Kar smo pisali v "Amerikanskem Slovencu" o Vas, je vse pozabljeno, da sem pa priobčil Šolarjevo oznanilo pa tega jaz nisem sam hotel storiti, ampak sem bil v to odgotove strani prisiljen".

Mihael Železnikar, L. P.
Podpisano in zapriseženo pred menoj danes dne 9. septembra A. D. 1920.

Frank. P. Kosmach,
Notary Public.

Čudno sa nam zdi, zakaj Mr. Klepec trdi, da to ni res, kajti on kot resnicoljuben človek ve, da je res in je bilo samo jako lepo in plemenito od njega, da je priznal resnico. S tem je samo pokazal, da je gentleman in mi mu damo za to čast in z nami vsak pošten človek.

Glede naših affidavitov bomo nekakere priobčili, druge pa pokazali tam kjer ne bodo povzročili pohujšanja in bodo bolj zalegli taktat, ko bode primerno. Kajti "every dog has his day!"
Urednik.

Vaša opazka, da se je protest Towerske župnije skoval v Chicagi, je čudna in prosimo Vas, gospod, nikar kaj takega več ne recite, kajti o jako slabo luč meče na vašo okolico, kajti saj veste, da vsak črevljnar samo po svojem kopitu črevlje meri. Ne, ne! Pri nas se do sedaj še nismo nikdar posluževali ne laži, ne zvijač, ne sleparstva, ne zavijanja. Cel naš dolgoletni boj je boj poštenosti in resnice. Veste, za resnico in pravico ne treba laži, ni treba tako podlega nastopanja, kakor so nastopali proti nam nekateri gospodje okrog Vas v Jolietu. Resnica sama zmagaja, če tudi največkrat z bojem. V dopisih in protestih smo popravili samo slovniške napake.—O, le ne motite se! Niso več časi, ko naje ljudstvo ni bilo še zavedno in ni mislilo s svojimi možgani. Naše verno ljudstvo je samo miroljubno! O, ko bi tega ne bilo, bi bili na zadnji konvenciji doživeli nekaj, da b se bili prijeli za glavo. Toda naši dobri katoliški Slovenci, in tako tudi delegatje v večini, so videli, kaj se godi, so videli divjost nekaterih, pa so si mislili, kakor nam je več delegatov reklo: "Kaj sem hotel? Se bom šel z bikom bosti?" In prav so imeli.

Sto dolarjev nagrade dobi urednik Amerikanskega Slovenca, ako dokaže, da je bil Rev. Kazimir Zakrajšek desna roka Mr. Schnellerja pri Eveletski zadnji konvenciji, ali ako je on kak zvezi z dogodki, ki so se godili tam, razun toliko, kolikor so bili z njimi v zvezi vsi delegatje te konvencije.

Človek ima tako ušesa ustvarjene, da sliši, kaj se govori pred njim. Zato bi nikdar ne smel ve poslušati, kaj se govori za njegovim hrbatom.

Kadarkoli se možu kaj prijete, vedno je žena to "že naprej vedela, da se bode."

Evhristiška liga.

Med tem, ko se med Slovenci v Ameriki katoličani prepiramo in se uničuje še tistih par katoliških listov, katere imamo, hvala Bogu, pa naši ne-slovenski katoličani krepko napredujejo. Krasna poročila prihajajo iz različnih mest o velikih konvencijah katoliških organizacij.

Knight of Columbus so zaključili pravkar svojo konvencijo, kjer so sklenili marsikaj krasnega, ne samo za korist svoje organizacije, temveč tudi za korist katoliške cerkve in ideje. Takoj po konvenciji so odpovali v Evropo, kjer bodo obiskali Rim in Sveto zemljo.

ANGELJ NA ZEMLJI

Krščanski materi pristoja ta častni priimek po vsej pravici. Njegov Bog zaupa službo, sladko, prijetno, pa tudi teško in odgovornosti polno, čuti v soglasju z božjim angeljem varhom nad svojimi otroci.

Da krščanka mati, tebi je izročeno to častno pravilo: ti imaš ginjivo predpravo, odgajati otroke za Boga polagati jim v srce temelj za plosnje krščanske pravičnosti.

Nigdar in nikar ne prepusti tega častnega naslova “angelj na zemlji” komu drugemu. Pomisli, krščanska mati, s kakim dopadanjem zreta nebo in zemlja na te, ko učiš svoje dete sklepati ročice k molitvi, ko mu kažeš Jezusa na križu, ko pomagaš otroškemu okornemu jeziku izgovarjati besede: Moj Jezus, tebi darujem svoje srce, svojo dušo, svoje življenje, i. t. d.

Da, tvoja je dolžnost, o mati, učiti otroka molitve, tvoje je dolžnost s tvojim imenom: mati spajati sladko ime: Mati Božja Marija.

Ni samo dal Bog materi moč, vpo- dabljalni telo svojega deteta, obdaril jo je še z večjo častjo, in močjo, vpo- dabljalni njegovo dušo po božji volji. Vtisi, ki jih zna mati narediti na njo, so neizbrisljivi. Tvoja je dolžnost, krš- čanska mati; mladi cvet obvarovati hudih vetrov slabega zgleada, plohe pohujšanja.

Znano je, kako je Sv. Blanka iz Kastilije, Francoska kraljica, vcep- ljala svojemu sinu, Sv. Ludviku, strah božji in stud nad grehom: rek- la mu je: O dete moje, ko bi ti ve- delo, kako te ljubim. — In vendar bi te rajši videla mrtvega ob svojih nogah, nega s smrtnim grehom oma- deževanega pred Bogom. Potem mu je sklenila drobne ročice, in ga učila sledeče molitvice ki so nam ohranjene kot dragocena zapaščina verne matere in otroške pobožnosti njenega sina: “Rajši umreti, o moj Bog, kakor te s smrtnim grehom raz- žaliti.” O srečno dete, ki se je zibalo na kolienih svete matere!

Grof Maistre je pisal svoji hčeri, ko je mati postala: “na kolienih ma- tere se vpo dablja največja dragoce- nost, kar jih zemlja premore!”

“Iz svojega sina hočem narediti svetnika” je vskliknila mati sv. Ana- stazija. “Tisočkrat Ti zahvala, o Bog da si nam svetnico dal za mater,” sta rekla ob smrti sv. Emilije njena sinova, sv. Basilih in sv. Gregor iz Nise. “O moj Bog, za vse imam za hvaliti svojo mater,” so besede sv. Avgustina. Sv. Paez Leon Veliki nam je zapustil slikan spomenik svo- je sv. matere Silvijs. Dal jo je nasli- kati, sedečo poleg sebe ob papeškem prestolu, belo oblečeno, s pokriva- lom učenjakov, dva prsta desnice stegnena v blagoslavljanje, z levico držečo sv. evangelj sinu pred oči. In kdo nam je podaril sv. Bernarda? Kdo ga je tako čistega, tako odloč- nega, tako polnega božje ljubezni od gojil? Njegova sveta mati Aleth. Kdo je odgojil skoraj vse svetnike? Nji-

PAYLE ZGAGA.

Dobr dons, gaspud editar. Havju- du! Kaku se pa že kej imaže? Vejo že kar dov gajt mi je ratal k jh nejs- sm tolk časa vidu. Vejo sm biu v Zalet k sa ga vani taku strašansk pahujšal, de sa vsi jebajtarji in vsi škric rdoče nasove dabil od same ne- dovžne sramažlivast k sa vani taku strašnu pahajšliv pisal da se moral

hove sv. matere

Ko se je nekoč v duhu svetosti u- mrlji župnik iz Arsa ginjen spomin- jal svoje mladosti, mu je nekdo re- kel: “kako srečni ste, ki ste v zgo- dnji mladosti že okusili sladkost bog- oljubosti.” Poleg Boga, se imam za to zahvaliti svoji dobri ma- teri je odgovoril župnik: Moj mali Janez Marija“ mi je večkrat rekla. “če bi te videla, da bi kedaj žalil Bo- ga, bi me to neizrekljivo bolelo.” Za to se ne more otrok dobre svoje matere spomniti, ne da bi po- točil solzo ginjanja za njo.

Spomin na pobožno mater živi z njenimi nauki vred v našem srcu do konca našega življenja, ker je zve- zan s spominom na nežno in odkrito srčno njeno ljubezen. Hudoben sin more sicer, da vduši ogenj pekoče vesti, reči: “Moja mati se je motila”, nikdar pa ne “Moja mati me je zmo- tila.” “Če se mati zaveda svoje dol- žnosti in zna znak detinstva božje- ga vtisniti na čelo svojega otroka, je skoraj gotovo, tega znaka ne bo popolnoma in za vedno zbrisala strast,” je pisal prej omenjeni grof Maistre svoji hčeri. Ko bi imeli v teh slabih, socijalno tako zavoženih časih pri vsakem ogjišču, pri vsaki zibelji res krščansko materino srce, t. j. srce, ki je pripravljeno, vse žrt- vovati, da se reši detetova duša: srce ki bi se ne pomisljalo dete zgubiti za časno, kakor v grehu pokvarjeno videti za večno. — potem bi bilo na svetu veliko manj nesrečnih mater n veliko več v božjem blagoslovu srečnih družin. Svet bi bil rešen.

Društvo Sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 5. leta. — Posmrtnina se plača \$150.00, \$300.00, \$500.00 in \$1000.00, za kolikor se hoče zavarovati. — Rojaki! Ne odlašajte in takoj pristopite k naše- mu društvu. — Za pojasnila vprašajte naše uradnike. — Predsednik Josef Za- krajšek, podpredsednik John Jaksic, taj- nik, John Vidervol, zapisnikar Jos. B. Zaversnik, blagajnik Anton Bašča, nad- zornike, Anton Kozelj, Anton Strniša, Viktor Kompare, Zdravnik, Dr. J. M. Seliskar, Vrtar, John Peterlin, Sprevo- ditelj, Jos. Zakrajšek ml., Zastavonoša, Alojz Somrak. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo

Društvo Sv. Frančiška Seraf. K. S. K. Jednote ima svoje seje vsako drugo so- boto v mesecu na 2 St. Mark's Place, New York, N. Y. Sprejema člane od 16—50 leta za zavarovalnino \$250.00, \$500.00 in \$1000.00 in bolniško podporo. Zavedni rojaki, pristopite k temu preko- rnitnemu društvu, ki je eno izmed naj- agilnejših v New Yorku.

vaglast inu jh na vadguvar paklicat. Vejo setj sem se še jest Pavle Zgaga brat Petrov z New Yorka taku stra- šnu pahujšu, da k sm un dan vidu mujga prijatla Trčenga s kurtlenda Najjorka k ta trčene cajtenga piše, pa me je ustau na cejsti inu m je djau: vhatemera viču Polg. Kga t pa je? K sa naenkraft taku strašnu rdeč ratu? Sm si pa prec mislu naj- brž sm še jest aku zardu sramežli- vast, da se še men nus inu uše rdeče ratal. Sm mi pa djav. Vejš, Peter, Ti si še srečen k si na Kustlend daleč preč vad tardeče Čikage. Viš jest sm pa taku pahujšen da imam vse rdeče še nus in ušesa. Vejo pa z gaspudam k sa Cuoklburga sva bla tud skept. Vejo taku sa se pahvalil da se jim taku dobro gadi ko k sa dabil plača pavišana, da b jo zdejje bl na mun- šajm hadil v Čigaka in buoda še bl čez nih zabavlal. Taku za en tavnžen- tar na lejt več plače se že splače v Čikaga huodit čez jh zabavlet. Vidje j sm jim prau. Le za kga me ne pa- slušaja. Vani bi moral čist drgače an i bi moral k mujmu prjatl

Jožet Coklburga prt pa se jm prklont da črne zemlice pa b blu vse orajt. Taku je pa vse zanič. Aha pa kga sem jm pršu povedjat? Aha sme se že spomnu. Vejo in dan sma bli pr Martin i kevdrli vejo tam kjer mun- šajn kuhaja. Pa sa me pavabil. Blu nas je cejla kampanije. Biu je pajs- nik s suja galunca pa puol sa bl ta suh Myster z Zeleta, pa un Mistr s suja flaška, pa un k sa jm pism pi- sal pol sa pa še pršli Mr. Kamar- sevej pa Mravlincu tud nej mankalu pa Zvezjde sa tud sijale, vejo in tam sma najprv munšajnal, sej vejo da sma vsi od te žejne žlahte. K sma bli pa že mal bl ginjeni sma pa začel mitenga imet. Pa m je Mister Mrav- linc djav: ti Pavle, dons se moreš pa vadločt al si ti z nam al pa z našm savražniki. Sevej jest ga tud imu pad kapa sm pa djau, vejš ti s Mravline, pa zatu še nejs muj bas. Jest sm sku- mri jest čem. Kaj misliš da si zastoj munšajn piu? se ja vaglasu. Pol sa pa na me planil kt lintverni sa pa taku kričal, da je palicman pršu pa vse aritiru. Samu jest sm ušu, k sm hitr skuz ta mala okna jo vn papihu. Vejo sa imel tam pismu. kje biu iz zau Čikaga napisan in pa sigl je tud imu ka sa ga ta sitarsk ata z Zeleta dabil da jh boja vabeljsli. Vejo in tud en prif sa tavikš gasposjk pisal k sa jh tažil. Vejo in tu je biu ta grand fun inu špas. Vejo vsi sa imejl taku velike nasuve da sm se jest kar zavvez kje sa jh dabil. Pa m je Jože s Cuoklburga pavejdu. M je djau, vejš, na uhu ti bom povedju. Vejj tiste nosove sma vsi dabil k sma prif nesl k ta viš gasposk k sma mislil de nas buoja lepu sprejel inu pačastli sa nam pa vsakemu dal an velik nus za spamin inu za flojsetcl. K b le vani gaspud editar vidli te nosove, tu b se smijal.

Taku vidje gaspu editar de sa oni res samu za skaza. Un dan sa vse nedovžne pajsničke Vadišk Jehanc in vse ta vikš madrjane pahujšal da sa imel nasuve in še ušesa rdeče, no tek zdej sa jim pa še nosove stavšal, da imajo tolke. Le kga oni ldem gmah ne daja? Martn zdej tagca no- si in negav sosed je pa še pred krvav-

ČEBELE MAŠČEVALKE.

Rev. John Plaznik. (Konec.)

Ne samo, da so opikale ljudi, živa- li, ako so se približali, ampak so šle tudi v druge panje in kradle med. Ko ni bilo več toliko rož, jih je mor- ral premestiti na konec sadovnjaka,, pa še tam so bile nevarne.

Začetkom septembra je prišla od zahoda huda nevihta. Šla ni na širo- ko a v kratkem času je padlo veliko toče in strašansko je treskalo.

Logarjeva farma je bila ravno na meji nevihte. Pol milje proti jugu sploh niti dež ni padal. Treskalo je pa, kakor navadno, najbolj na meji. Udar je sledil udaru. Mrs. Logar je pokazala na dim, ki je prihajal od jugovzhoda.

“Nekje je trešilo: tu je ogenj,” je rekla.

“Zdi se mi, da je pri Barkerju”, pravi mož.

Napregel je in šel s Pavletom in najetim delavcem gledat, kdo potre- buje pomoči.

Kmalu so se prepričali. Barkerjev hlev gori. Seno gori in gost dim se vali skozi odprtine na strehi. Četudi mu ni bilo za sosedo, je vendar hit- rejše pogнал.

Ko so došli tja, so opazili nekaj čudnega. Nad dvajset sosedov je bi- lo pri hiši in še vedno so prihajali. Toda nihče ni gasil. Ko so prišli na dvorišče, so začeli njihovi konji br- cati. In nihče jih ni nogel spraviti na- prej. Najeti delavec je zavpil in se prijel za lice.

Korintške čebele so zastavljale po- gorečemu posloplju.

Logar je spravil konja med grmi- čevje. Ko so šli okrog po polju, je Barker ravno prihajal iz hiše z mre- žo čez obraz. Šel je v hlev h konju. Sicer še ni gorelo v zemlji, a je bila nevarnost, da se zaduše, ko tla pre- gore.

Lastnik je klel čebele, človeka, ki je zadel ob panj z vozom in vse dr- uge, ker se ne marajo izpostavljati. Tekel je proti hlevu, ga odprl in vsto-

va rihta anga dabiu, un ta debeu gaspud imaja zdej tak nus in pa še un ta jatkast. Zatu sm jest pršu to povedjat inu jh prijatelsk pastarit nej oni gmah daju mujm prjatlam. Nej oni kar prgmsh peste vse nosove in vse rdeče ušesa, pa na se nej gled- daje.

Vejo zdej grem pa v zau Čikaga imam tam en gvišn vaprvk. K bu- joa pa muji prijtlj pršli is špehkam- bre nej se la pa prpravje, če mujm prjatlem nosov nazaj ne prpravje.

Za long Mistr Editar. Pa nej se enkat pabulšaja. tk nej se.

Vaš Pavle.

Drs. HOLLANDER Dentists

1355 E. 55th St.

vogal St. Clair Ave.

NAD LEKARNO.

Ure od 9. dopoldne do 8. zvečer. Zaprtu ob sredah popoldne in ob nedeljah.

JAVNA ZAHVALA! Cenjeni g. J. Wahčić: — Jaz sem rabila Vašo hvale vredno ALPENTINKURO za lase za katero se Vam najlepše zahvalim, lasje so mi takoj prenehali spadat in so mi gosti dolgi in krasno narastli, želim Vas priporočati vsakemu, kateri bo v taki potrebi ko sem bila jaz, da nisem rabila Vaše tinkture bi vse lase zgubila, zatoraj se Vam še enkrat lepo zahvalim, Vaša rojakinja.

Mrs. Anna Beketich, 314 Second Ave. Johnstown, Pa. Alpenpomada za moške brke in brado, Bruslinterktura za sive lase od katere postanejo moškimi in ženam popolnoma naravn lasje kakoršne ste v mladosti imeli. Wahčić Fluid ozdra- vi vsaki najstariji Revmatizem, kostobol, lokan, nogah ali križicah se ozdravi v 5-tih dneh popo'nomar Kane, opekline, bule, turove, kraste, grinte in lišaje, potne noge, kurje očesa, bradovice, debelo kožo na nogah in ozeblino, vse tej bolezni se v 3 dneh popolnoma ozdravijo.

Pišite takoi no cenik in krasni žepni KOLEDAR za leto 1920 pošljem popolnoma zastoj.

JAKOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave N. E.

Cleveland, O.

Društvo SV. VIDA STEV. 28 K. S. K. J.

Ima svojo redno mesečno sejo na 'sako urvo nedeljo v mesecu v Knausovi Ivorani, cor. St. Clair Ave. and 62nd Str. N. E.

Uradniki za leto 1920.

Predsednik, John Widerwol 1153 E. 1st Street, tajnik, Joseph Russ 6517 Bonna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Jgrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni zdravnik Dr. J. M. Seliskar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in e zavarujejo za posmrtnino \$1000 500.00 ali 250.00 noše društvo plačuje \$6.00 telen- ske bol. podpore.

Naše društvo sprejme tudi otroke v Mladinski oddelek od 1 do 16 leta staro- ji in e zavarujejo \$100.00; Otroci po 16- etu starosti prestopijo k aktivnim čla- mom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000- lačevanje družvenih ases- pri sejah od 1 ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti pre- sčani od zdravnika naj kasneje do 15 ine vsacega meseca.

Za vse nadaljna pojasnila se obrni- te na zori imenovane uradnike.

PETAR MRKONJIČ.

Čika Petra jaše konja bela za njim ide Amerika cela

Kralj Peter nima za seboj brez skrbnih dni, kakor so jih poznali ljudomrznici Habsburgovci, ki so imeli smisel samo za ženske in lov. Rojen 1848 v Petrogradu je preživel prvih 10 let svojega življenja v rodnem mestu, kjer je posejal šolo z otroci ostalih Beograjčanov. Pozneje je nadaljeval študije v Ženevi in l. 1864 je stopil v francosko sant cyrsko vojaško šolo. Vojne nauke je pozneje na daljeval še v Metz.

Kmalu potem, ko je dovršil vojaško v Metz, je izbruhnila francosko-pruska vojna. Peter se je javil kot dobrovoljec v francosko armado. V njej se je bojeval precej časa kot oficir; pri nekem spopadu bi bil kmalu prišel v nemško ujetništvo. Da se izogne tej sramoti, je skočil v reko Loire, ter srečno pripravil na drugi breg. To je bilo v največji zimi, in Peter si je v mrzli vodi nakopal strašen revmatizem, od katerega trpi še danes za junaško dejanje s katerim se je rešil ujetništva, so ga Francozi pozneje odlikovali z redom častne legije.

Za časa Petrovoga bivanja v Francii so se godilev Srbii čudne reči. L. 1858. Je bil Petrov oče, Aleksander Karagjorgivič, prisiljen, da se odpove prestolu korist dinastiji Obrenovičev. Karagjorgovič so se morali umakniti iz Srbije Ali štri leta po francosko-pruski vojni se je na Balkanu pojavil nov vilhar. Tlačena raja se je uprla Turkom v Bosni in Hercegovini. Peter Karagjorgivič ni mogel mirno gledati, kaj se godi na Balkanu. Proti volji svojega očeta je na lastne stroške zbral četo dobrovoljcev, s katero se je prebil v severozapadno Bosno — Bosansko krajino — Tam se je naselil v Orahovcu, odkoder je pod menom Petra Mrkonjiča napadal Turke. Iz Bosanske krajine je poslal pismo tedanjemu knezu Srbije Milanu Obrenoviču. V njem je prosil srbskega kneza, naj pozabi na dinastični proces, in naj se posveti borbi zoper Turke v Bosni in Hercegovini. Milan Obrenovič pa je mesto odgovora na pismo poslal iz Beograda podkupljenca, kateremu je naročil, naj Petra ubije. To se mu sicer ni posrečilo, vendar pa je z večšimi spletkami dosegel, da je moral naposled Peter opustiti borbo za osvobojenje srbskega naroda v Bosni.

Nato se je Peter podal v Črnogoro, kjer se je poročil s hčerjo

črnogorskega kneza Nikole Petroviča, kniginjo Zorko, materjo prestolonaslednika Aleksandra. L. 1900 mu je žena umrla, nakar se je Peter podal v Švico, kjer je poslej živel v prognanstvu, do l. 1903.

Po smrti kralja Aleksandra in kraljice Drage so Srbi ponudili vladarski prestol Petru. Ta pa je izjavil, da je pripravljen sprejeti krono samo pod pogojem, če ga za to enoglasno določi narodna skupščina, in če ga kot srbskega kralja potrdijo druge države. Do časa, ko se je to zgodilo — 2. junija 1903 — je ostal v Ženevi. Šele ko ga je o volji naroda obvestila deputacija narodne skupščine, se je podal v Beograd, kamor je došel 11. junija 1903. V Beogradu so ga poleg nebrojnega števila naroda sprejeli tudi zastopniki Rusije in Avstrije. V dvoru so ga pričakovali člani nar. skupščine in senata. Naslednjega dne — 12. junija — je Peter prisegel narodni skupščini zvestobo.

Za vladanja kralja Petra se je Srbija dvignila gospodarsko, kulturno in narodnostno. Pod njegovo vladavino je dežela srečno prebila aneksij-sko krizo, s katero je hotela l. 1908. Avstrija uničiti ugled male Srbske države pred celim svetom. Dalje se je Srbiji posrečilo ustvariti na Balkanu balkanske zveze, ki je prva začela vršiti delo, ki ga v sedanjih oči preostalih mejah Turčije vršijo zavezniki. Čistila je krščansko zemljo od Turkov. V jeseni 1912 je Peter podpisal ukaz o mobilizaciji. Napovedal je Turčiji vojno, in Srbija je kmalu dosegla na vojaškem polju velike uspehe. Osvobodila je podarmljeni narod izpod turškega jarnia, porazila zatiralce raje pri Kumanovu, zavzela Skoplje in razvila srbsko zastavo na Jadranu, v luči sv. Ivana Meduanskega, v Lješju in Draču.

Uspehi balkanske vojne so imeli velik upliv na Jugoslovane v avstro-ogerski monarhiji. Navdali so jih z vero, da postane osvetitelj Kosova kmalu kralj vseh Jugoslovanov.

Svetovna vojna ni našla kralja Petra doma na kraljevem dvoru. Zdravil se je v Vranjski banji. Odgovorno dolžnost vladarja je zato izročil v roke mlademu Aleksandru. Ko so se začele vojaške sovražnosti, je odšel v Topolo. Toda niti tam ni mogel vzdržati, neda bi posejal vojsko, ki se je borila za Beograd. Večkrat je prišel v pretolnico, da bi se na lastne oči prepričal, kako se godi vojakom in mestu. Junaka se je pokazal kralj Peter posebno za

NAROČAJTE IN PRIPOROČAJTE LIST "EDINOST"!

tragičnih dni umika crbske vojske. Dasi bolan, se je nepretrgoma mudil pri svojih četah. Spremljal jih je skozi Albanijo, in ko je vojaško radineskončnih muk začelo postajati neje-voljno, ga je Peter zbral okoli seba ter ga nagovoril:

"Deca moja! Tekom zadnjih dveh let ste se junaško borili v Turki. Arnavti in Bolgari. Pridobili ste slavo našemu imenu po celomi svetu. Zmagali ste s srbskim orožjem, porazili ste sovražnike. Sedaj se že dolgo časa bijete z novim sovražnikom, ki je močnejši in premetnejši od vseh dosedanjih. Njegova moč prekaša našo silo za nekoličkrat. Trudni ste od nadčloveških naporov, in se želite vrnite domov k vašim ženam in otrokom, kljub temu, da potrebuje domovina vaše obrambe. Prisegli ste domovini in sebi, da boste branili to zemljo do zadnjega iha in zadnje kaplje krvi. Toda kljub temu razumem vas in vaše želje ter jih priznavam za upravičene. Zato vas odvezujem prisega, oproščam vam vse in želim, da vam tudi Bog oprostí kar ste zagrešili. Pojte domov, če hočete; pri tem vas ne sme nihče zadržavati. Toda jaz, vaš kralj, ostajam s svojimi sinovoma tukaj na fronti; če bo sovrag hotel osvojiti Srbijo jo bo osvojil samo preko mojega in mojih sinov trupel.

Kralj je držal dano besedo. Zadrževal je sovražnika trdovratno kot se je le dalo. Trdi so bili boji in hudi napori, ki jih je morala prtrpeli srbska vojska na potu skozi Albanjo, v svojem prognanstvu na Krfu, na odmoru v Italiji in drugod; toda vera v moč jugoslovanstva in njegovo voljo po edinstveni državi se je izpolnila kmalu nato, in na koncu Golgate se je zgodilo kakor poje narodna pesem iz dni upanja in pričakovanja boljše bodočnosti:

Čika Pera jaše konja bela
za njim ide Amerika cela.

Artiče pri Brežicah, župnijo Artiče je dobil G. A. Štritar.

POTREBUJEMO DELAVCEV.

Stalno delo. — Dobra plača. — J. G. Hoffman & Sons Co., Germania, W. Va. — Strojarna potrebuje delavcev v različnih prostorih, delo se dobi odzunaj ali pa znotraj v tovarni, kakor kedo želi.

Ako kateri rojak želi sem priti naj se oglasi pri:

J. G. HOFFMAN & SONS CO.,
Germania, W. Va.

Za bolezní in bolečine

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Prijatelj v Potrebi

NOVO KURIVO.

Velika nova iznajdba je presenečila svet. Učenjaki so iznašli tekočino, ki bode popolnoma nadomestila premog. "V najkrajšem času," tako se glasi poročilo, "ne bode treba več prositi premogarjev, da bi preskrbeli premoga, temveč bodo kuharice na ročale v trgovini za malo ceno kurjavo po galonih. Nova iznajdba se imenuje tekoči premog. Društvo kemistov Združenih držav (t. j. učenjakov, ki proučavajo sestavine vseh stvari in skušajo s pomočjo teh sestavin sestavljati, ti nove) je imelo pretekli teden svojo letno zborovanje, kjer se je udeležilo nad 3 tisoč članov. "Država Illinois ima veličanske zaloge te nove tekočine," je rekel poslovodja te organizacije. — "Na poseben način, ki je bil iznajden sicer že pred vojsko, pa smo ga držali tajnega do sedaj vsled vojske, se da narediti iz neke vrste gline in petroleja novo gorivo. To kurivo se je za časa vojske rebilo samo v vojskine namene. Še le sedaj ga smemo postaviti na svetovni trg."

OČE DUHOVNIKA.

The Daily American Tribune, edini katoliški angleški dnevnik v Ameriki, je prinesel te dni pesmico, katera se nam tako dopade, da mislimo, da se bode dopadla vsem ki znajo angleško. Morda bode v kakem očetu vzbudila enaki misli, glede časti "Biti oče duhovnika".

The Daddy of a Priest.

Sure my Johnny has been priested,
And my joy I cannot hide,
For I've watched him from the cradle

With a father's honest pride.
A priest he came unto me.
For my heart it was a feast,
And my heart is ever singing:
"I'm the daddy of a priest."

Since to err is only human,
There's a whole lot on the slate,
That I'll have to make account for,
When I reach the Golden Gate.
But about the final outcome
I don't worry in the least.
Sure I'll whisper to St. Peter:
"I'm the daddy of a priest."
— John R. Melvin, C. SS. R., in
The Liguorian.

SLOVENSKI TRGOVCI, OGLAŠAJTE SVOJA PODJETJA V LISTU "EDINOST".

OD VINA I VODE.

Vino ino voda sta zlatni dve rečej skoro brez nobene bit mogoče nej. Vino hoče gospon biti, voda se ne da fkloniti hidi prepír med nima je.

Vino: se prudajam fse po celom svet mene fsaki hvali in želej me met, hlapcom kakor gospodarom kmetom, kralom in cesarom fsem na mizo nosim se.

Voda: jaz pritečem v mesta in vasi se prodajat neščem, fsak me tak dobi ker te preveč pije, pamet že zgubij. Gda pijanci odnorijo to ti delaš, te tožijo kak pa hočeš bit gospod?

Rejč je to od vina: hočem bit gospod k sveti maši služít moram jaz povsod in pri fsakej kompaniji na kermini na gostiji moram jaz na mizo prit.

Kaj pa prideš strašít, pijanca ti znoríš ker te preveč pije, pamet že zgubij. Gda pijanci odnorijo to ti delaš, te tožijo kak pa hočeš bit gospod?

Voda sem za piti bolj kak vino ti, tega ki mene pije glava ne boli. Z vodov krstijo otroke gledat tam mu božje roke jaz gospa ne ti gospod.

Meni je poniivat se potrebno nej kaj na svejti raste, fse me pozelej rože trave, ino žito sadje, daje rodovita voda morem pomočít.

Voda jaz sem stara več šest tisoč let vino Noe fsadil nej ga blo popred. Sunce te e hotelo spečti mogla sem na pomoč tečti kak pa hočeš bit gospod?

Voda ti ščeč biti ti gospod. što mene šče piti modro naj ravna mero ima naj ta pravo zvodov mešat meje zdravo gor na mizi naj stoji.

J. Utroša.

Hudi pogled sovražnika ni tako nevaren, kakor je smehljaóci se obraz hinavca.

Chicago je baje ameriški Pariz. Vprašanje je, ali v slabem ali dobrem pomenu?

PODPIRAJTE MOŽA, KI VAS PODPIRA.

FRANK SUHADOLNIK

Veliko stori za "Ave Maria" in "Edinost," zato ker je navdušen za katoliški tisk.

On je zastopnik za ta dva lista.

Rojaki, ali ne mislite, da tak mož zasluži, da kupujete pri njem on ima **VELIKO ZALOGO OBUVAL.**

Ljubeznjiva in točna postrežba

6107 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.

NE ČAKAJTE!

Prostor na vseh boljših parnikih je več tednov naprej razprodan, zato ne čakajte do zadnjega tedna, ako ste namenjeni potovati v stari kralj. V Vašo korist je, da se odločite za ta ali oni navedeni parnik in si prostor na njem za-arate. Mislite v nadrei.

NEW YORK — DOBROVNIK — TRST.

18. sept. — BELVEDERE,

21. sept. — BELVEDERE,

23. sept. — ITALIA.

28. sept. — COLUMBIA,

7. okt. — ARGENTINA,

3. nov. — PRESIDENT WILSON.

NEW YORK — GENOVA.

6. okt. — REGINA D'ITALIA,

30. okt. — RE D'ITALIA,

6. nov. — PESARO.

NEW YORK — HAVRE ALI CHERBOURG.

18. sept. — CARONIA,

21. sept. — AQUITANIA,

23. sept. — ROCHAMBEAU,

24. sept. — LA FAYETTE,

30. sept. — MAURETANIA,

1. okt. — LA SAVOIE,

7. okt. — IMPERATOR,

6. okt. — LA FRANCE,

12. okt. — LA TOURAINE,

12. okt. — AQUITANIA.

Navedeni voza ired je podvržen slučajnim spremembam. Pišite po cenik za posamezne parnike in razrede.

Potni listi: — Potnikom preskrbim potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje.

IZ STAREGA KRAJA: —

je do sedaj prišlo v Ameriko že več slovenskih naseljencev, za katere sem jaz izdelal potrebne listine in katerim sem jaz poslal karte. Ako želite tudi Vi dobiti sem svoje sorodnike, mi pišite za tozadevna pojasnila.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na

LEO ZAKRAJSEK

70-9th Ave., New York, N. Y.

Pripravite se za neodvisnost

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kasper State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

Varna banka, kamor nalagate svoj denar.

AMERIŠKA SLOVENKA

Urejuje Miss Marica.

Slavno Uredništvo! —

Ker upam da bo kateri, izmed mojih rojakin koristilo, pošiljam še jaz, predpis kako napraviti kumare v steklenicah.

Vzemi 12 velikih kumar, jih olup, zribaj, osoli in pusti stati nekaj časa. Potem jih ožmi, vzemi 3 velike čebule 1 kvart jesiha, 1 skledičko sladkorja, še malo soli in malo "mustard seed." zmešaj vse skupaj, zdevaj v steklenice in dobro zapri.

S pozdravom,

Ameriška Slovenka.

Zadnjič ko sem pisala, nisem bila gotova, ako projde dopis mimo uredniškega koša. A zdaj hočem še nekaj napisati. Morda bo katera žena mislila, "kaj piše, kako se naredijo knedeljni, saj jih tako vsaka zna narediti." To je res! Ali vendar se lahko naredijo knedelni ali dobro ali pa za nič. Ako narediš pretrde, so za nič, in tudi nimajo pravega ukusa. Take knedelne, ko sem jih zadnjič opisala, lahko tudi narediš za na juho, samo mali, za oreh veliki, naj bodo je. Ako ti kaj ostane od šunke, to drobno izreži in tudi špeh ali kako drugo meso in taki knedelni so jako dobri za na juho, ravno, kako se naredijo, hočem natanko povedati.

Kruhovi knedelni za na juho.

Vmešaj žlico dobre masti, mast je najboljša, ako se peče prešičevno meso ali kokošje, tista mast ki se tam naredi, je najboljša za take stvari. Zraven primešaj 2 jajca in mešaj pet minut, potem daj notri meso kakršnega imaš, in zraven kruhovnih drobtin, toliko, da bodo ravno prav trdi in malo moke, da se kuhajo. Za duh daj tudi peteršilj čebule.

Krompirjevi štruklji.

Skuhaj dva precej debela krompirja v slani vodi in potem ju dobro zmečkaj na stroju ali z valcem, tako da ni koščekov, potem daj malo mleka, jedno jajce, ako hočeš imeti boljše, pa dva, in vse to v moki pogneti, naredi mehko testo. Seveda ga tudi enkrat pregneti na masti, razumeni kruhove drobtine. Testo tenko izvaljaj in potresi z drobtinami, in lepo skupaj zavij, in daj v zato namenjeno platno in v slani vodi skupaj. Vsaka močnata jed se mora kuhati 20 minut.

Krompirjevi makaroni.

se ravno iz tega testa naredijo. Naredi jih malo manjše kot prst velike in vsako posebaj na deski z roko povaljaj in v slani vodi izkuhaj. Potem zopet razumeni kruh. Ko je rumen, daj notri malo čebule za duh in odcejene makarone dobro v posodi premešaj in daj na mizo.

N. N.

LJUBE SLOVENSKE AMERIKANSKE MATERE.

Piše: Mrs. A. C. Cleveland, O.

Varujmo se tudi jako skrbno, da ne bomo otroka napačno sodile. To se velikokrat zgodi po družinah in žalostno je, ako stariši nekaterega svojega troka raje imajo kakor drugega. Otroci potem to vidijo in kakor hitro ljubljenci starišev to opazijo, se vedno dobi kak uzrok, da manj ljubljenega otroka zatožijo. Tako je tak zaničevani otrok pogosto pa nedolžnem kaznovan. To je zelo nevarna rana v družinskem življenju, ki

ne. Tako bi nam bile lahko obrisane vse solze tudi že na zemlji, ako bi bili pravi bratje in sestre med seboj.

Toraj tudi me, ameriške slovenske matere si prizadevajmo utrjevati po naših družinah, kakor tudi med sosedi po naselbini pravo ljubezen.

(Konec sledi.)

NEMŠKA AVSTRIJA.

Glasilu Illinoiskih Nemcev, "Illinois Staats Zeitung" iz Chicage je priobčilo pretečeni teden dolg članek, katerega je pisal nekdo na Dunaju. Članek je jako zanimiv in naj omenimo nekatere točke iz tega članka:

"Nemško trpljenje! Ne moremo se te znebiti! Večno si naš žalostni spremljevalec in tovariš! Ti tovariš našega ljudstva od začetka... Mi ležimo v globoki skoraj nezapopeljivi sramoti in nesreči. Krivimo se v nabritkejši skoraj neprenosljivi bol... Mi, avstrijski Nemci, vendar nismo nikdar pozabili, da leži naša skupna velika nemška domovina onstran črno-rumenih meja (!). (Za časa vojske so bili obesani tisoči Slovanov kot izdajalci!) Mi smo že od nekdaj čutili, da ne moremo imeti kake skupne domovine morda s kakimi Slovani, Mažari ali Rumuni, to sodrgo stare Avstrije. Toda danes je pa vsakemu, tudi najbolj nemarnemu in politično najbolj nezrelemu avstrijskemu Nemcu, jasno in žalostno rasično, da more izgubljeno dete najti pomoči in varstva samo pri svojih ljubi materi (Nemčiji), brat samo pri brati, in nemški Avstriji samo pri Nemčiji... Mi, nemški Avstriji, prebil valci alpskih dežela, ki smo že od leta 1866 odtrgani od naše velike skupne domovine, pa moramo vsled obsodbe St. Germainse za vedno se odreči zopetnemu združenju z našo domovino, zato gledamo s strahom in s temnim pogledom v svojo nesrečno in brezupno prihodnost. Mi nemški Avstriji smo kakor cunjca odtrgani od stare propale Avstrije in smo popolnoma nezmožni živeti nadalje življenje kake države ali kot posamezniki. Cela naša dežela sedaj obsega samo Avstrijsko pod Anizo in nad Anizo, Stajersko, Koroško, Solnograško in Tirolsko, pa še teh dežela so nam odščipnili, kjer so mogli. Toraj smo pokrajina, ki šteje komaj 6 milijonov ljudi. Ta pritlikava država pa ima glavno mesto Dunaj, ki pa samo šteje dva milijona ljudi. Toraj zopet naravnost nevzdržljivo razmerje, malo pritlikovo teld, velikansko vodeno glavo, katere pa telo ne more preživeti, ko sam pomanjkanje trpi. Nemška Avstrija nima nikakih rudnikov, izvzemši nekaterih premogovnikov s zelo slabim premogom, brez rudnikov, kakih plemenitih rud, nima železa, nima bakra, nima vsinca, nima živega srebra, nič. Živinoreja že pred vojsko in bila velika, je sedaj še manjša. Poljedelstvo je na tleh, ker nimamo ne strojev, ne živine... Skratka: Obdani od sovražnih narodov od vseh strani smo za vselej obsojeni, da bomo berači sredi svojih sovražnikov živeli svoje žalostno beraško življenje brez upanja, da bi se še kdaj v zgodovini mogli povpeti na višek kake kulturne dežele. Vkljub vsem pravilom o samoodločevanju narodov so 3 milijone Nemcev v Češko-Slovaško sužnost, in 50 tisoč v Jugoslovansko. Cel del Tirolcev so neusmiljeno dali Italiji."

Tako nemški Avstriji. Žalostna je ta tožba, žalostna! Usmiljenja in pomilovanja so vredni ti ljudje, kaj trpijo.

Toda, mi Slovani bi jim pa lahko odgovorili samo: Reveži, ali vidite kako strašno se maščujejo na svetu krivice narodov? Ali vidite sedaj kako je moralo preje boleti milijone Slovanov pod vašo kruto peto, katere ste stiskali in gnjavili tisočlet v svoji sužnosti, jih sesavali, jih preganjali, jih morili, jih klali, jih metali v svoje ječe, kjer so vsega hudega jemali konec? Vidite sedaj, kaj se pravi bitični uničen? Razumete sedaj, zakaj

so se dvigali Čehi, zakaj so se dvigali Slovenci tolikrat in prosili svoje svobode? Preje ste se vsem pokusom po svobodi raznih vaših sužnjov smejali, sedaj pa skusite na sebi, kaj se to pravi! O, Bog je še pravičen nad nami in nad narodi. Je zastoj. Krivico deliti ni lahko. Treba biti samo podel in brezsrčen človeka biti samo podel in brezsrčen človek, toda krivica se maščuje! Bog bode maščevalec vseh in vsake krivice! Vse, kar je zadelo nemeško Avstrijo ni nič drugega, kakor maščevanje nedolžne krvi Slovanov, prelite in prelivane skozi tisočletje.

Mi Vas pomilujemo, toda zaslužili ste si sami svojo pravično kazen.

Mi pa, bratje, ne delajmo nikomur krivice, ker maščevani bomo!

Mrzel curek za mariborske Nemce, ki so od mejnarodne komisije za razmejitev Jugoslavije in Avstrije pričakovali, da bo vendar še koncem konca Maribor prisodila Avstriji, — je sledeči razglas te komisije na obnejno prebivalstvo, podpisano od predsednika te komisije, angleškega polkovnika Cravena, majorja Steyer in generala Plivelica. Komisija za razmejitev mej Avstrijo in kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev naznanja prebivalstvu prizadetih krajev, da je po določilih st. germainse mirovne pogodbe, člen 29. njena naloga edinole ta, da določi na terenu (v naravi) meje, opisane v navedeni pogodbi. Komisija torej ni kompetentna, da se bavi z ureditvijo vprašanj privatnopravnega ali narodnostnega značaja. Komisija je smatrala za potrebno, da se to prebivalstvu prizadetih držav da na znanje z ozirom na razne prošnje, ki so došle komisiji od strani prebivalstva. Maribor, 16. avgusta 1920.

V Braslovcah je 18. avg. umrl častni kanonik in dekan g. Hribernik.

V Celju se na železniškem uradu še vedno uraduje v nemškem jeziku: dokaz temu listina s žigom: Cilli, 7. Aug. 1920, k. k. priv. Südbahn.

Seveda to je kaj drugega. Bela Kun, znani Mažarski komunist, je s svojim moškimi in ženskimi spremstvom odpotoval v Rusijo. Avstrijski socialisti o poskrbeli, da mu je bilo dano na razpolago 10 železniških vozov I. in II. razreda. Arbeiter Zeitung, Dunajski socialistički list se je sicer nedavno pritoževal, češ da je potrata premoga, ko se vozijo romarji, — sedaj ni črnil nič nad potratno razkojnostjo Kunovega priseljevanja, ki je najbrž dobil prosto vožnjo na Rusko, menda zato, da se ga je Avstrija — znebila.

Francija in Redovnice. Mestni svet v Calais je na svojo pest, ne čakaje preosnove tozadevne postave, ki pa je pred durmi, nazaj poklical redovnice Sv. Pavlja v svoje bolnišnice. Pred 15 leti so bili redovi pregnani s Francoske, ne v škodo Cerkev, ki je v pregnanih dobila obilno gorečih delavcev v misijonih.

Kaj, ako bi na podobni način katerikrat Jugoslovani v Ameriki dobili gorečnih dušnih pastirjev, ki so jim nujno potrebni?

Konstituanta v Jugoslaviji. Volitve v konstituanto bodo v Decembru. V političnih krogih se že opaža živahno volivno gibanje.

Poslanik Jugoslavije v Mažarski. Za jugoslovanskega poslanika v Budimpešti je imenovan Dr. Milan Mihojevič, ki je bil do sedaj v Haagu na Nizozemskem.

Zveza mej Jugoslavijo in Čehoslovaško. Čehoslovaški zunanji minister Dr. Beneš, je bil tudi v Bukarešti, da pridobil Rumunijo za prej omenjeno zvezo. Ta zveza bi zajamčila mir v Srednji Evropi in pospešila razvoj na Balkanu, ki bi bil v skladu s cilji, doseženimi v vojni.

Jugoslovansko poslanništvo javlja iz Washingtonu s dnem 7. septembra. Jugoslovanske čete so dosegle demarkacijsko črto v pokrajini Dibra, v zasledovanju Albanskih tolp. Prebivalstvo je čete sprejelo z navdušenjem. Albanske tolpe so počenjale velika grozodejstva nad prebivalstvom. Razrušile so mostove, brzo javne naprave, požgale hiše in vni-

čile žetev. Prebivalstvo pripoveduje strahotne reči o "justici" Albanske prefektore, o čimur pričajo mrtva, pohabljeni trupla Srbov in Albancev.

V Konjicah je umrl 15. avg. č. g. P. Gregorec, župnik pri sv. Venčeslu star 53 let.

Franc Terseglav, svoječasn urednik "Slovenca" se je vrnil iz Ruskega vjetništva. Vjet je bil takoj začetkom vojske. Kot rezervni častnik je svoj čas odklonil kot katoličan dvoboju in moral za to odločiti dvomljivo čast Avstrijskega častnika. Zato je služil spočetkoma kot prostak v armadi na bojišču. Vjetništvu so njegovi lastni vjeti rojaki liberalnega in svobodnomislejnega mišljenja preganjali. Pozneje se mu je posrečilo postati častnik v Ruski beli armadi. Kot tak je imel priliko občevati v odličnih svetnih in duhovskih Ruskih krogih ter je mnogo storil v sporazumljenju mej pravoslavjem in katoličanstvom. Zelo zanimivi so bili o tem članki v "Slovencu" meseca majnika in junija t. l. izpod peresa njegovega bojnega tovariša Dr. Fr. Sterleta.

Pravoslavni Srbi slovenskim Orlom! Predsednik orlovske zveze v Ljubljani je prejel od Srbskih gostov, ki so se vdeležili Mariborskega Orlovskega Tabora, prisrčen dopis, ki slove v slovenščini: — Spoštovani Gopod: Mi, Belgrajčani, ki smo bili na taboru Orla — katoliškega Orla — smo odnesli od njega najboljše vtise. Mi Vam čestitamo in želimo Vam vspeha in vstrajnosti v boju s svojim neprijateljem, — s liberalnim Sokolom, ki je tudi to pot pokazal na Bledu nizkost svoje kulture s svojim infamnim ponašanjem. Zelo nas je prisrečilja drznost Sokolov, ki trdijo, da smo mi prišli na Tabor, misleči, da je to sokolski, ali da smo bili prevarjeni.

Mi smo tu v Belgradu v svojem klubu že v mesecu Januarju znali, da bo to Orlovski tabor in že takrat smo bili pripravljene, če treba, takoj se ga vdeležiti.

To, kar trdijo Sokoli, da mi sploh nismo znali, da obstoji Orel, ni resnica. Mi smo zanj zvedeli res da še-le pred šestimi meseci in zelo smo se vzradostili, da se je liberalnemu Sokolu po robu postavil katoliški element v Orlu, da ne bi vladini in v občeh v narodu zavladala jaka liberalna struja in da se obrani krščanska morala in da se koristi očetnjavi s tem orlovskim združenjem v katerem se pojavlja patriotizem, po katerem naj se razvija energija, čvrsta volja, in jači telo, da bo mogoče danes ali jutri neprijatelju domovine in cerkve nasproti stopiti z odbrano vojsko in mu zaklicati: "Quo vadis?" Da bo Orel s časoma nadkrilil Sokola, smo v verjeni in veseli nas, da bo ipak vera naših očetov jača in bo premagala utopije sedanje generacije — liberalnega naraščaja. Po sebnosti nas veseli, da se ta borba razvija v naši domovini, h kateri spada sedaj tudi Slovenija s svojimi sinovi, svojim vglodom, kateremu slediti je nam le v čast, ker moč za tako energično delo ima samo Slovenec, kar moramo priznati, ker je nepoporečna istina.

Mi se Vam zahvaljujemo, ker ste nam naproti prišli povsod kjer smo bili, ker res bi bili tu in tam v zadregi, da ni bilo Vaše pomoči ki nas je vzvelkla iz nepravilne. Ako kedaj dojdete v Belgrad, izvolite priti k nam, sprejeli Vas bomo z razprostrtimi rokami. Bog Vas živi! Sprejmite bratske pozdrave od bodočih Belgradskih Orlov. (Slede podpisi: Kaj pa Vi, g. Zupan, pravite k temu pozdravu, če tudi pravoslavni, pa vendar krščanskih Srbskih bodočih Orlov? So li tudi oni v vaših očeh moralne propalice, kakor Slovenski Orli?

Moder človek zna utajiti to, k česar ne ve.

Nekateri ljudje porabijo ves čas samo za do, da razlagajo, kaj vse bi morali delati.

KRIZARJI.

Zgodovinski roman v štirih delih.
Spisal: H. Sienkiewicz.
Poslov.: Podravski.
(Dalje.)

"Ničesar! Krizarski pešci so krepki in dobro izurjeni, toda to so volji, med tem ko so naši Čehi volkovi. Ako pride do nečesa, vedite, da volji ne jedo volkov, pač pa s volkovi govejega mesa jako lakomni."

"To je res!" reče Matija, katere mu je bilo očitno to, že bnanu, "kdor se ob vas drgne, ta odskoči kakor od ježa."

"V bitki ima jeden vitez na konju tako ceno, kakor pešcev," reče Zbišek.

"Toda Marienburg morejo vzeti le pešci," odvrne Čeh.

S tem se končal razgovor, kajti Matija, ki je sledil svojem mislim, je rekel:

"Čuj, Glavač, mi odrinemo takoj, brž ko se najemo in si nekoliko počijemo."

"Kam?" vpraša Čeh.

"Razume se, da v Mazovijo, v Spihov," odvrne Zbišek.

"Ali potem ostanemo ondi?"

In Matija vpre v Zbiška svoj razveden pogled, ker doslej se še ni sta pomenkovala o tem, kaj bosta dalje delala. Mladenič je morda že imel svoj sklep, vsekako pa ni hotel njim iznenaditi strica, zato se je le nasmejaj in dejal:

"Najpoprej morate vi ozdraviti."

"In potem?"

"Potem se vrnite v Bogdanec. Jaz vem, kako vam je Bogdanec pri srcu."

"In ti?"

"Tudi meni je pri srcu."

"Ne branim ti, da ne bi šel k Jurandu," reče polagoma Matija, "kajti ako umre, treba mu je omisliti dostojen pogreb. Vsekako pa pazi, kaj ti povem, ker si mnogo mlajši od mene. To je nekako nešrečno zemljišče ta Spihov. Kar si doživel dobrega, si doživel drugje, ondi te je doletelo le trpljenje in nezdode."

"Prav imate!" reče Zbišek, "vendar ondi se nahaja Danuškin grob..."

"Molči!" zakliče Matija prestrašen, da bi Zbiška ne prevzela zopet taka bolest, kakor prejšnji večer.

Toda na mladeničevem licu se pojavila samo tiha tuga.

Še bova imela čas, da se posvetujeva, "spregovori čez nekaj časa. V Plocku si morate počiti."

"Ondi ne boste brez postrežbe," omeni Glavač.

"Res je," reče Zbišek. "Ali pa veste, da je tam Jagjenka? Ona je dvojnica kneginje Ziemovitove. Bila je tudi v Spihovem. Samo to se mi zdi čudno, da mi pri Skirvoillu niste niti besedice ziniti o njej."

"Ona bi bila le v Spihovu, marveč bi se bil Jurand, ako bi ne bilo nje,

še Bog ve kje klatil, ali pa morda že poginil na poti. Jaz sem jo odpeljal v Plock radi opatove dedščine ter nisem poprej ziniti o njej, ker je bilo že tako vsejedno, ali sem bil to storil ali ne. Ti se takrat nisi brigal za nič."

"Ona vas ima jako rada," reče Zbišek. "Hvala Bogu, da nismo potrebovali kakih listin, vsekako pa je ona dobila za vas pismo od kneginje in krizarskih poslancev."

"Bog naj jo blagoslovi, kajti boljše deklice, nego je ona, ni na svetu!" reče Matija.

Daljši razgovor jima pretrga prihod Zindrama iz Maškovic in Povale iz Tačeva, katera sta bila poizvedela za včerajšnje Matijčeve slabosti ter sta ga prišla obiskat.

"Hvaljen bodi Jezus Kristus!" pozdravi Zindram, stopivši čez prag. "Kako se počutite danes?"

"Bog vam povrni. Nekoliko boljše. Zbišek pravi, da mi bo povsem dobro, ko me veter nekoliko opiha."

"Čemu bi vam ne bilo? Bo že! Vse bo zopet prav."

"Dobro sem se nalezal," odvrne Matija. "Vi ste čilejši, čul em, da ste zgodaj vstali."

"Najpoprej so prihajali k nama lju dje zastran zamene sužnjev," reče Zindram, "na to pa sva si ogledala krizarsko gospodarstvo. Prednjo trdnjavo in obe drugi utrdbi!"

"Dobro gospodarstvo, krepke utrdbe!" zamomlja Matija resno.

"V resnici krepke. Cerkev je pozidana v arabskem slogu, o katerem so nam Krizarji povedali, da so se ga naučili od Saracenov v Siciliji: v trdnjavi se nahajajo sobane, stoječe

na samih stolpih. Poglejte le veliko obednico. Utrdba je povsod jako krepka. Takemu obzidju ne more škodovati niti največja kamenita krogla. Zares, človek si to rad ogleda."

Zindram je to govoril tako veselo, da ga je Matija začuden pogledal in ga vprašal:

"Ali ste videli njihovo bogastvo, njihove naprave, njihove goste in vojake?"

"Vse so nam pokazali, kajpada iz gostoljubja, v resnici pa zato, da bi nam upadlo srce."

"Nu, in kako sodite vi o vsem tem?"

"Ej ako Bog da da pride do vojne, pa jih zapodimo za gore in za morje, od kod so prišli."

Matija je pozabil v tem hipu na vojo bolezen ter poskočil ravno na noge.

"Kako to, gospod? Pravijo, da imate posebno bister razum... Jaz sem kar omedleval, ko sem si ogledoval njihovo moč. Za Boga, kako si vi mislite to?"

Na to se obrne k svojemu sinovcu.

"Zbišek, zapovej, da nam prinese ono vino, ki so ga nam včeraj poslali. Sedite, gospodje, in govorite, ker za mojo bolezen mi ne more dati noben zdravnik boljšega zdravila."

Zbišek, sam takisto radoven, postavi na mizo vrč z vinom in čaše, na kar se vsedejo okrog mize, in gošpod iz Maškovic jame govoriti:

(Dalje prihodnjic.)

SLOVENSKI TRGOVCI, OGLAŠAJTE SVOJA PODJETJA V LISTU "EDINOST".

PRAVA ŽELEZNIČARSKA URA.
POZLATENA, KRASNO UREZANA, 21 BISEROV IN JAMČENA ZA 25 LET. — SAMO \$10.75 ZA KRATEK ČAS.

Samo enkrat v življenju imate lepo priliko dobiti tako krasno ponudbo, katera se vam daje. Pomislite, uro, ki je vredna \$25.00 ki je prava železničarska ura, more vsako dobiti samo za \$10.75. Ura, katero vidite na sliki, je pozlačena (gold filled), krasno urezana in trpežna, ima 21 biserov in švicarsko kolesje in je garantirana za 25 let. Te ure so znane po svetu kot najboljše in kažejo čas do minute natančno. Vsi sprevedniki in mašinisti po železnicah rabijo te ure in vsi vlaki gredo po teh urah. Kdor hoče imeti dobro uro in biti zadovoljen mu svetujemo, da si kupi to uro in nikdar ne boste obžalovali. Te ure se prodajajo za visoke cene, toda mi hočemo prepričati občinstvo, da so samo naše ure najboljše za najnižje cene zato smo sklenili, da jih bomo prodajali za kratek čas samo po \$10.75. Ako bi ne bili zadovoljni s to uro, ko jo boste dobili, jo lahko vrnete takoj in mi vam bomo vrnili vaš denar.

Zastonj: Kdor iztrže ta oglas in ga pošlje nam, skupaj z naročilom, dali mi mu bomo popolnoma zastoj krasno vrečico in pino za zavratnico. Ne pošiljal denarja naprej, izreži samo ta oglas in nam pošlji 25 centov za pošiljatev in poštino. Plačal bodeš za blago ko ga bodeš dobil domov na svoj dom. Hiti in pošlji svoje naročile takoj predno gredo cene uram gori. Piši takoj na:

VARIETY SALES COMPANY
1016 Milwaukee ave., Chicago, Ill.
Dept. 219 H.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ
6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

AKO ŽELITE DOBITI DRUŽINO, rojake ali nevesto iz starega kraja v Ameriko, hitro in naravnost poslati denar po najnižjem kurzu, isti v stari kraj po najkrajši črti lepo in ugodno, se izvolite obrniti na:

EMIL KISS BANKIR
133 Second Avenue, New York

Prodajam PAROBRODNE LISTE iz stare domovine naravnost do vsakega kraja v Ameriko. — Izdelujem vsa notarska dela za dobavo svojcev. POTNIKOM V STARO DOMOVINO dobim potne liste in računam SAMO za konzularno pristojbino.

VPRAŠALNI KOTICEK:

1. Kaj je bilo preje, ali hiša ali okno, (t. j. omejen prostor, katerega imenujemo okno)?

2. Kaj je bilo preje ali je bila kokoš ali je bilo jajce?

3. Kaj povzroča v človeškem telesu, da se nikdar toplota ne spremeni? Naj bode še bolj mrzlo ali še bolj vroče, če zmerimo toploto telesa, je vedno enaka?

NOVE ZASTAVICE

2.

Neki oče ima dvakrat po šest sinov. Vsaki teh sinov ima 30 otrok. In vsak otrok ima pol lica belega, pol lica črnega. In nobeden ne živi dalj, kakor 24 ur. — Kaj je to?

Janez ga ima spredaj. Alojzij ga ima zadaj. Matevž ga nikdar ni imel. Benjamin ga ima sredi. Naš oče ga nikdar ne bodo imeli. Jurij ga ima pa spredaj in zadaj. — Kaj je to?

Kaj naredi iz bika bilko?

REŠITEV UGANJK IZ ŠTEVILKE 48.

Do sedaj sta poslala rešitev samo dva, ki sta jih oba pravilno rešila: Mr. John Udovič (Sheboygan) in Mrs. P. Kure (Chicago).

Za pravilno rešitev uganjk, katerih bode 15, smo razpisali nagrado: knjigo, katero koli si bode kak naročnik sem izbral.

Kdor jih še hoče rešiti naj se potrudi. Zato smo jih priobčili še enkrat. Kdor noče vsakokrat sproti pošiljati rešitev, lahko bode poslal skupaj vseh petnajst. Vendar je pa bolje da se nam takoj sproti sporoča, da moremo imena rešilcev takoj naznani, da vsakdo ve ali jih je prav rešil ali. Na pisma glede zastavic ne odgovarjamo.

OGLAS.

G. G. Hoffman Sons Co., v Germania, W. Va., potrebuje strojarje in delavce v različnih prostorih kakor na Yardu zunaj in v Dry Loft. Izdeluje se samo podplate. Delo je stalno. Katerega veseli, naj se oglasi na zgoraj navedeni naslov. (Adv.)

V KNJIGARNI "AVE MARIA"

imamo veliko zalogo slovenskih knjig. Nad dvesto zavojev smo jih dobili te dni iz starega graja.

Tu imamo skoraj

Vse Slovenske Povesti in Romane, Vse Slovenske Molitvene Knjižice, Nabožne Knjige,

Novo Sveto Pismo, Muzikalije, Cerk. in Svetne, Razne Pesmarice. —

V zalogi imamo tudi angleške molitvenike. — V "EDINOSTI" smo priobčili cenik knjig. Kdor ga želi naj pije ponj nemudoma.

NAJSLABŠI GLAS.

Slavni francoski pisatelj Fontenelle pravi, da ne najdemo na svetu slajšega glasu, kakor onega, ki poje nam v slavo. Med zdravili jih je malo, ki bi mogli o sebi samozavestno reči, da čujejo tak sladek glas vsaki dan. Trinerje v American Elixir of Bitter Wine je spadal me nje že trideset let, kajti vsak, ki ga živa mora priznati, da ni boljšega zdravila za želodčne bolezni, slab apetit, zaprtje, glavobol i. t. d. 7. Avgusta 1920 pije Mrs. Katie Serafin iz Weldon, Colo.: "Trinerjev American Elixir of Bitter Wine je najboljšo zdravilo, katero sem kedaj poskusila. Ne, samo jaz sama, temveč imam štiri otroke, ki nikakor ne morejo biti brez njega. Prosim toraj, pošljite mi ga kakor hitro mogoče." Vaš drugist ali trgovec a zdravili ima v zalogi tudi druga Trinerjeva zdravila, kajti med zdravili, ki so sedaj primerna za letni čas, so Trinerjev Liniment, Triners Coug Eedative, kakor tudi Trinerjev Antiputrin (izvršno sredstvo za grganje) neprekosljiva. — Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje družinah.

Tiho trpeče.

Mnogo žene in mlada dekleta trpe na tihoraz od bolezni svojega spola. Take bolezni se ponavadi kažejo potom bolečin v križu, na strani, v ledjih ali spodnjem delu trebuha, večkratnem glavobolu, vročem in hladnem spreminjanju po telesu.

Severa's Regulator

(Severov Regulator) je pravilno zdravilo za odstranjenje teh bolečin in za popravilo neravnosti vsled katerih trpe žene in dekleta. To zdravilo je bilo znano in rabljeno mnogo let z najboljšim uspehom. Dobite ga pri vašem lekarju. Bodite previdni, da dobite isturno "Severjevo". Cena \$1.25 in 50 danka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

PREKMURSKI SLOVENCI!

V prihodnjem iztisu Koledarja "Ave Maria" za l. 1921. bode tudi krasen spis Vašega rodoljuba-mučenika Gospona Klekna, ki so spisali malešč za Koledar "Ave Maria" za Vas spis "Moj beg." Kakor veste so častiti gospod morali bežati pred mažarskimi boljševiki, da jih niso ubili. To popisujejo v tem spisu. Naročujte se na Koledar in ga naročite tudi za domov svojim starišem in prijateljem. Kako bodo doma v Prekmurju veseli, ko bodo dobili to krasno knjigo iz Amerike. Boste videli, kako se vam bodo lepo zahvaljevali za ta dar.

Zato ga naročite takoj! Stane 50c, za Ameriko, za Evropo pa 60c.

ROJAKI

Ki želite dobiti sorodnike iz starega kraja, pišite nam za pojasnila, ki jih damo vsakemu popolnoma brezplačno..

VARNO IN ZANESLJIVO
POŠILJAMO

.... Denar v stari kraj najhitreje in najceneje.
ROJAKOM! Ki žele potovati v stari kraj, preskrbimo potne liste.

IZVRŠUJEMO VSA NOTARSKA DELA:

..... **MICHAEL ŽELEZNIKAR**

Notary Public

VSA PISMA NASLAVLJAJTE NA:

"EDINOST" 1849 W. 22nd St.,

Chicago, Ill.

VAŠA OBLEKA

bo zgledala kot nova ako jo prinese te nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko prenamerimo po novi modi.

FRANK'S DRY CLEANING CO.

Telefon: Central in Rosedale 5694

Delavnica in urad

1361 EAST 55th ST.

nasproti Lake Shore Banke.

COLLINWOOD — PODRUŽNICA

15513 WATERLOO RD.

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. Kat. pevsko društvo Lira, Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdin, 1052 E. 62 St. Podpredsednik in povodja: Matej Holmar 1109 Norwood Rd. Tajnik in zapisnikar: Ignacij Zupančič 1173 Norwood Rd.; Blag. Fr. Matjašič, 6515 Edna Ave. opletor: Anton Hlabšec str. Pevske vaje so vsaki tork, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer. Seja vsaki prvi tork v mesecu.